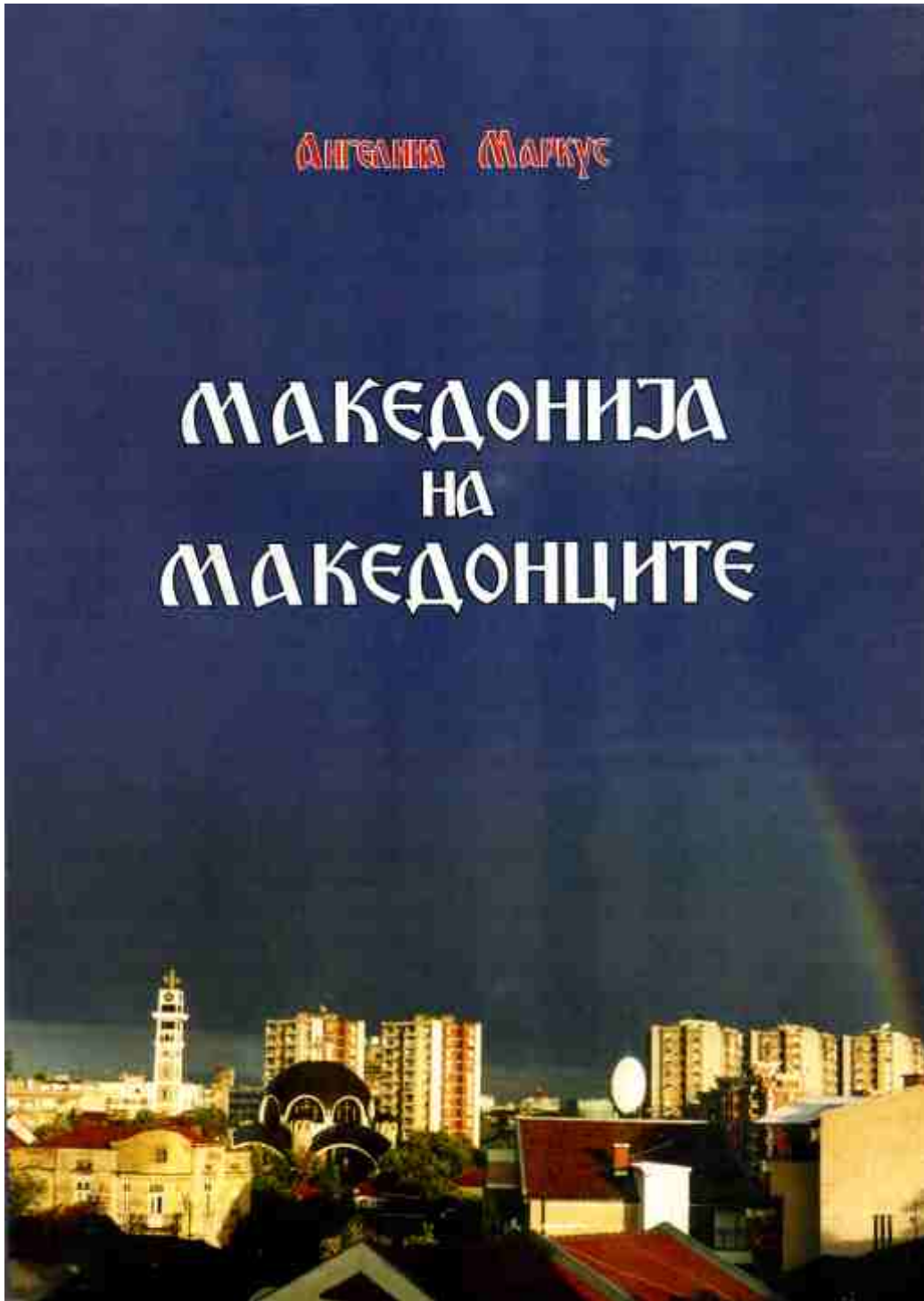

АНГЕЛИНА МАРКУС

МАКЕДОНИЈА
НА
МАКЕДОНЦИТЕ

АНГЕЛИНА МАРКУС

МАКЕДОНИЈА
НА МАКЕДОНЦИТЕ

Скопје, Македонија 2004
КНИГА В

ПРЕДГОВОР

Спонзор: Македонци

Препрочитал: Кокан Стојчев - Новинар

Фотографија: Спасе Шуплиновски

Компјутерска обработка и корица "Јофи-Скен", Скопје

Печатено во Печатница "Инвест Трејд", Скопје

CIP - Каталогизација во публикација
Народна и универзитетска библиотека "Св.Климент
Охридски", Скопје

821.163.3-92

МАРКУС, Ангелина
Македонија на Македонците / Ангелина Маркус - Скопје:
Културен центар "Скрб и утоса", 2004. 83 стр.; 21cm -
(Едиција Лицеум; кн.18)

Белешка за авторот: стр.85. Библиографија; стр.84

ISBN 9989-2213-2-4
COBISS.MK-ID 58965770

Книгата "Македонија на Македонците" настана со собирање на мои статии објавувани во "Македонско сонце". Во овој неделник започнав да објавувам од самиот почеток, од првите броеви. Текстовите беа за значењето на Македонија од античкиот почеток во континуитет до денеска, за македонските цркви, филозофи, театри, во еден збор, за ексклузивноста на македонското творештво и влијанието на македонството во светските култури.

За време на бомбардирањето на Југославија 1999 година ги објавував моите ставови за вештачкото забрмонтирање на мојата земја, на мојата татковина, на тоа што се случуваше во Македонија. Потоа замолчев. Додека ни се прелеваа светски кризи околу 2001 г. пак во "Македонско сонце" жестоко пишуваше за војната го заменив со покултурни теми околу книгите, рецензии, театри, патувања. Сега со едно резиме сето тоа го собрав во книгата.

"Македонско сонце" е единствената штампа што стигнува до Македонците во светот. Многу Македонци од Европа го разграбуваат нашиот неделник. Често ме прашуваат кога пак толку специфично ќе пишувам со верба за Македонија. Еве сега ќе ја читаат мојата по ред петта книга. Не плашете се од негирањето и тоа е потврда за постоење на Македонците и Македонија.

Авторот

МАКЕДОНСКИОТ ОД ПО МАКИТЕ

Поминаа четири години. Јас молчев. Или само бегав, бегав во психолошка компензација. Молчењето ми се претвори во сеќавање и во споредба на две војни за три години. Едната заврши 1999 г. на Косово, а другата уште трае во Македонија од 2001 г. Дел сме на подкусување на глобалните настани на земјината топка. Се подигна железната завеса. Падна Берлинскиот ѕид. Се усоврши ново оружје и заштитен ѕид за посилните. Се засили тероризмот. Муслиманите здивеа од Малезија, Тибар, Индија, Пакистан, Чеченија, Авганистан, Палестина, Алжир, Босна, Косово и Македонија. Методите им еволуираа од колење и претепување до киднапирање и подметнување на експлозиви. Масовни самоубиствени жртвувања на "црните вдовици" од џихадот на пилотите врз зградите во Њујорк и Москва. Драми го потресуваат светот како онаа во театарот во Москва. "Нека ми простат жртвите", ќе рече Путин, сепак, спаси 700 души, невини. Народ гине. Престројување на пријатели со непријатели. Рушење на системи, создавање на нови држави наместо растурените сојузи. Галопира глобала на апокалипса. Беснеат огнови, урагани, земјотреси со доминација на војните, некои и по децении пустошат. Во името на што го заслужуваме ова. Демократијата и човековите права ја истураше авијацијата во Југославија, Авганистан, Ирак. Носат слобода, смрт и страв, прикриена одмазда за ресурсите во територија на многу стратоски земји, милом или силом, сега протекторати. Модерни контролирани војни.

Америка со цела Европа тргнала на исток. Нивниот пат преку Балканот покриен е со човечки коски. Немилосрден е патот на капиталот.

Трката по профит не е прозводство како некогаш. Сега, тоа е организираните криминал во вид на шверц на стоки и луѓе. Се шири проституција, сида, сарс. Така се задоволуваат ниските страсти на инсталираните војски по ново освојените земји. Сателити демнат и го шпиунираат целиот свет. Во целото тоа светско транзирање најголемата светска сила бележи загуби и молчи. Сателити или во тргнување или на враќање горат со се цела посада. Руските астронаути скоро половина век успешно се слуштаат на нозе, на предвидените места. Вселенската станица е посебна приказна. Кавкаските и сибирски богатства да не мисли Алијансата дека ќе и бидат отстапени, така за ништо како Македонија. Секој има своја сила што треба да се почитува. Во пресметките на силите страдаат помалите народи. Во рефлексивна на туѓи пресметки и туѓи интереси се најде мојата земја Македонија.

Што ни се случи и што ни се случува и што ќе ни се случува им должиме одговор на генерациите, им должиме објаснување како не вовлекоа во пителот на сите војни околу нас. Продолжувам да го искажам тоа што го молчев од Косовската криза наваму. И не сум сама во тоа. Тука се Македонците од Македонија.

БОМБАРДИЊЕТО ОД НАТО 1999 Г.

БЕЛОСВЕТСКИ "ГОСТИ" ЗА ОГРАБУВАЊЕ

Американците делат демократија во името на мирот. Всушност, во името на сопствениот интерес и профит, а оставаат пустош како во Хирошима (за дел од секунда 130.000 луѓе претворени во радиоактивен прав), како во Кореја, како во Виетнам, во арапските земји, а последниве десетина години на Балканот овде кај нас до Македонија

И Пилат си ги изми рацете кога го предаде Исус Христос на распетие. Распетие на цел народ на самиот ден Велигден, најсилното бомбардирање. Американска хуманост на туѓа територија. Му се може на богатиот, на силниот, на блудниот

Што е ОВК во споредба со ИРА, со баските, со кмерите, тупамаросите, муџахедините, со Очалан, со Ладен и други терористички сили во светот?! Ништо, само бледа слика на имитација што светот ја користи за свои цели

Во богатата Америка убаво се живее. Уште поубаво е кога има војни, ама на туѓа територија. Стоици години војни во далечните земји, колонии, бази, сè тоа на далечни туѓи територии. Тоа е вистинско богатство. Ни кризи, ни рецесии, ни прохибиции, ни безработица. Облечени во униформа, испратени на долг марш по светот Американците делат демократија во името на мирот. Всушност, во името на сопствениот интерес и профит, а оставаат пустош како во Хирошима (за дел од секунда 130.000 луѓе претворени во

радиоактивен прав), како во Кореја, како во Виетнам, во арапските земји, а последниве десетина години на Балканот овде кај нас до Македонија. Ние сме тие далечни земји за богатството на Америка. Сами тоа го плаќаме. На нивните војници им е обезбедено сè: дом, пензија, инвалиднина, потрашувачка и сè тоа на туѓ грб во туѓи територии, на туѓи несреќи.

Понекогаш авионите што пренесуваат конзерви за храна се враќаат со лимони сандаци. Па толку ли не можат Американците да си отворат свои гробишта? Еве овде во Македонија има убаво уредени војнички гробишта од сите војни, има француски, англиски, германски, турски. Летоска принцот Чарлс дојде на поклонение на гробиштата на своите предци и ги посети нив во сите градови на Македонија. Се изначуди на тоа како кај нас со милениуми се сочувале фреските по манастирите нештетени. Потоа Франција побрза да ги собере најскапите икони и фрески. Ни приреди изложба со икони, со македонски икони. А потоа Рамбује. Ќе ни го вратат ли тоа непроценливо богатство?! Или Европа како и досега ќе се украсува со македонското античко богатство. И ќе се збогатуваат музеите во светот со тоа што последно ни останало - иконите. И нема ни името да ни го изговараат. Како што тоа го прави Олбрајт закитена со најскапата македонска галичка носија. Се запрашала пи некогаш колку генерации Македонки ги боделе своите очи во тој вез за таа ниоднаш да не ни го изговори името Македонија! Се запрашала ли зошто Магдалена од Библијата ја каменувале! И зошто неа ја каменуваа во Вуковар. Нека ја фрлат гробот на српскиот лоб што го јадола како дете без срам и без почит!

Манастирите, црквите, училиштата, мостовите секој ден ги бомбардираат. "Ништо за нив не било свето". Постојано се плашам да не си ги погодат и своите гробишта оставени овде од Крстоносците и светските војни, низ Балканот како најстаб пат на Алијанси за ограбување. Кој ли ги повика тие белосветски "гости" за ограбување, ненаситни богови на војните?

ХИРОШИМА НАД НАШИТЕ ГЛАВИ

Сега имаме нова реструктурирана Алијанса со поранешните непријателски сили. Оружјето застарело, треба да се расходува: атомска, бомба, напалм-бомба, паметните ракети и проектили, сателити, радары, компјутери, невидливи авиони, прецизна машинерија на смртта, доста се усовршуваа и доста се испитуваа, взо до работ на целосно уништување. Сила и само сила за уништување. Ни умот ни логиката не се повеќе потребни, само питекантропи ко иницираат стампеда на луѓе, ќе го рушат и горат, ќе го спепелуваат с# тоа што го создала човечката рака и ум. Каде се луѓето, милоста, советта. Со кое право тие стигнуваат до туѓо небо, до туѓа земја, до туѓа нафта, злато, до туѓ леб, нашиот македонски леб, на зелено изгазен од дојдените мировни силни тенкови. Вознемирување, лицемерие, катастрофа. Хирошима над нашите глави.

И Пилат си ги изми рацете кога го предаде Исус Христос на распетие. Распетие на цел народ на самиот ден Велигден, најсилното бомбардирање. Американска хуманост на туѓа територија. Му се може на богатиот, на силниот, на блудниот.

Кога Клинтон ја водеше првата претседателска кампања зарипна викајќи дека Македонија била од витално значење за Америка. Тоа значеше Криволак, моќна база, воена стапалка за контрола на злосторнички акции на европско тло. Се појавија на екраните некои горгонски фаџи и само некој вергл ни вреска: Еве ви на сите "томаховки" - ама јагне-то не му ја мати водата на волкот нагоре - како да тече водата пругоре сега. Еве ви и вам, и на "вашата земја" - локатори, проектили, експлозии, окупирано небо, авиони над глава, маринци. Нема пак да гори Американската амбасада во Скопје. Како да не, каменување, најстар македонски обичај. Има само витален интерес на Америка. Никој не го спомнува македонскиот интерес, с# е цабе.

Верглањето продолжува. И само слушаме: еве ви бегалци, логори, нека ве загадат, нека исцркаат на вашата граница, никогаш нема да стигнат во Америка. Ние сме хумани и ќе ги вратиме во нивните домови. Нека почекаат да ја срушиме и нивната последна куќа. Каде ќе ги вратат? Немој пак да згреши некој пилот по тракторите. Донесовме "апаџи". Тоа е скапо и треба да се испроба. Тоа е име од индијанскиот народ што исчезнал во резерватите. Во нивниот спомен ги штитиме малцинствата по светот. Од сето тоа останало само еден збор. Што мислат Албанците? Ќе победиме и ќе ги вратиме, нека се стрпат и нека ги почитуваат "апаџите".

Ќе ги вратат, кога ќе им ја вратат Америка на Индијанците, кога ќе се вратат американските војници по своите копилиња во Виетнам, во Кореја, во Јапонија. Кога ќе се вратат Курдите, Палестинците, Босанците во своите разрушени домови. Тогаш ќе се вратат и Албанците во Србија. Кога ќе се вратат Македонците во Грција, или Евреите од германските логори. Албанците уште не можат да сфатат дека никој нив не ги сака, туку го сакаат Косово како туѓа територија за испробување на оружјето. Пробите траат. Не умри магаре до зелена трева. И уште еднаш на Блаце туѓи гробишта на луѓе што очекуваат други за нив да се борат. Други да страдаат, други да ги хранат, да ги породуваат и да ги погребуваат.

СЕКОЈ НАРОД ИМА СВОИ АЛБАНЦИ

Германците овде се покажаа во вистински лик. По Блаце. Во целото тоа губре и смрдеа настапија со целиот свој германски сјај и педантност. Евоцирајќи ги спомените од пред 55 години. Логори, луѓе нагрнаа со своите апарати: слика, печат на раката, евиденција. Каде е германскиот амбасадор во Македонија, Клаус, да ги подучи, да им рече: не се тоа

Евреи, тоа се од балистите, од фашистите, многу сум загрижен за нив. Колку за ланскиот снег. Се грижело и за Македонците.

По половина век Германија за прв пат се врати со оружје на Балканот, сега во Србија каде што на многу патишта пишуваше: Забрането поминување за Германци. Како во Крагуевац каде се стрелани 7.000 ученици и на многу други места, каде што за еден Германец се убиваа 100 цивили, така што бројката достигна до милион и шестотини илјади жртви на ова тло Европ, Срби, Руси. Заборавивте ли како Ајхман на судењето извика: "Не убив седум ипол милиони луѓе во логорите, туку само шест милиони и нешто". Која е причината на жестокото бомбардирање сега?! Албанците? Нив ниту ги сака, ниту ги штити некој. Ниедна држава не сака да биде кукавичко гнездо. Никој не сака да му се исплила некое кукавичко јајце од ОБК. Никој не сака да осиромаша заради нив. Што е ОБК во споредба со ИРА, со баските, со кмерите, тупамаросите, муџахедините, со Очалан, со Ладен и други терористички сили во светот? Ништо, само бледа слика на имитација што светот ја користи за свои цели. Секој народ си има свои Албанци затоа никој не ги сака овие и нема каде да се натрапуваат, станав веќе неупотребливи. Никој не сака потоа да се нарекуваат автохтони на туѓа територија.

Италијанските карабинери крстосуваат крај брегот. И тие не сакаат уште една блиска средба со Албанци. Само морето знае колку масовни гробници останав на дното.

Бикот е раздразнет, жестоко напаѓа, Европа е арена. Оле! Заедничко пирување.

Македонија, мајко мачна, на врат ти се сите Минхаузени. Наплати им го сето тоа, земја комитска!

Ах, во Америка колку убаво се живее, колку ја сакам Америка ваква без баланс!

ГО НЕМА ПИКАСО ДА ЈА НАСЛИКА ГЕРНИКА

Оружје и пропаганда сеат на секоја педа македонска земја. Еве, овде се решава судбината и иднината на светот. Сакале да знаат како досега не сме влегле во војната, па немавме оружје, затоа.

Пилотот, вели, откако го пратил проектилот видел воз и не можел ништо да стори. Цел свет го виде пилотот како се врати и уште со еден проектил го погоди истиот воз и иста слика и прилика со проектилите врз 75-те мртви Албанци.

Ум ни даваат, нам, на Македонците, а сами го немаат и се прават како да не знаат уште колку други земји имаат атомско оружје и дека само умот ги воздржува од возвраќање, што би било рамно на светска катастрофа.

Дојдоа тешки времиња за Македонија. Во центарот на збиднувањата сме, во самиот епицентар. И само врват и врват: војски на Алијансата, на Обединетите нации, наши појски, квазивојски и терористи, претседатели, министри, ОБСЕ, Европска унија, Хуманитарни организации, портпароли, бегалци. Сите сакаат ум да ни дадат. Оружје и пропаганда сеат на секоја педа македонска земја. Еве, овде се решава судбината и иднината на светот. Сакале да знаат како досега не сме влегле во војната, па немавме оружје, затоа. Со бајонет никому не му се носи мир. Видовме што стори оружјето во Албанија и Албанците во Косово. Некоја софистицирана логистика. Крлежи. Нас, Македонците ќе не учат што е логика. Пред две ипол илјади години на дворот на македонските кралеве во најстарата Империја на светот се

изучувала логиката како орудие на умот, како наука за вистината.

Аристотел, вреник и дворски другар на Филип ги школуваше Македонците и уште оттогаш знаат што е вистина и во што да веруваат. Сега сите не лажат и мислат дека им веруваме. Не треба да се резилат. Еве го Кларк на очиглед на целиот свет го прави тоа.

Пилотот, вели, откако го пратил проектилот видел воз и не можел ништо да стори. Цел свет го виде пилотот како се врати и уште со еден проектил го погоди истиот воз и иста слика и прилика со проектилите врз 75-те мртви Албанци. Што е со другите дваесет мостови, што со куќите, јагленосаните тела на илјадници жртви? Неговиот колега во Македонија исто така постапува или одрекува дека ништо не знае. Како дознал за "нознаењето" со кое не залажува? Сите ги слушаме и ги гледаме авионите по ист утврден ред на бомбардирање во Југославија ја надлетуваат Македонија и ги празнат проектилите. Пред фактите и боговите молчат, а портпаролите раскажуваат смешни и наивни бајки дека детонациите биле пробиев воздушен ѕид. А планините ни горат и горат по грешка. Грешките не можат да бидат на машините, зашто нив ги создал човекот. Жално е што луѓето се противорија во убиствени машини за сеенје на смрт и не можат да запрат или не сакаат.

За мене војна е Виетнам: една чета дрогирани американски војници го напаѓаат селото, ги убиваат сите луѓе и го срамуваат со земја, го спополуваат. По неколку години тврдат дека тука село немаше. Но, патиштата кон селото останаа и немо сведочат за настанот и за лажите.

БОРБАТА НА АГОНИЈА ТРАЕ ПОД СЕНКА НА ЕГЗАЛТИРАНИТЕ ЛИЦА

Истите тие војници сега се во Македонија, спремни да бранат геноцид на Албанците, а тие ете им ги сите на број, како плева ни ја посипаа земјана. Некои среќно се населуваат во Европа. Всушност, геноцидот е на спротивната страна. Алијансата и Албанците се спрега на север што секој си влече на своја страна. Коцката е фрлена, а коската во грло може да го усмрти лакомот, ни да ја голтнат, ни да ја исплукаат. Борбата на агонија трае под сенка на егзалтираните лица: Клинтон, Солана, Шеи, Блер, Коен, како да излегле од некој групен секс и само ги пребројуваат погодените цели и ги кријат загубите. Авантурите се плаќаат од сопствен џеб, а не со пари од народот. Којзнае кога и како ќе се опорави Светот од ова што го снајде, ама еднаш сето тоа ќе се плати. Сите сме им цел и жртви. Којзнае уште колку долго Македонија ќе биде грб зад кој ќе се засолнуваат сите. НАТО ќе не штител со вколани тенкови на безбедна оддалеченост, а нашите војничкиња гинат на граница во првите борбени линии, во потешки услови од бегалците коишто ги сликаат и ги штитат. И се уште доаѓаат и разно-разно оружје довлекчуваат, зошто им е ако не за натамошно разурнување. Го нема Пикасо да ја наслика Герника, првиот разрушен град од бомбардирањето. Сега Герника е секој српски разрушен град, а и многу места во Македонија. На сето тоа, нашите штети, соседите најавија дека ќе си ги наплатат како утеха што не можат уште еднаш да си ја исподелат Македонија. Нас не нагазуваат набљудувачи, екстрактори, преговарачи, окупатори, бомбардери со сите свои придружни луѓе платени за ден, колку за цел месец што се плаќаат нашите стручњаци. Ум ни даваат, нам, на Македонците, а сами го немаат и се прават како да не знаат уште колку други земји имаат атом-

ско оружје и дека само умот ги воздржува од возвраќање, што би било рамно на светска катастрофа. Сите ни се прават "Енглези", а ги знаеме и кои се и што се, и не очекуваме, ама баш ништо добро од нив за Македонија, само нека си го однесат оружјето, а ние сами ќе знаеме како да го сочуваме сопствениот мир. Нека ни ја остават нам Македонија на Македонците.

БРОЈ НА РАКА И ЕДЕН КОПИР ЗА ПАТ ДО АУШВИЦ

Кој ќе преживее, тој ќе прави филмови, различни за тоа што се мислело, што се зборувало и што се правело.

Само една милијарда, колку што чини невидливиот авион што го видоа и го соборија Србите, ќе биде платени албанските непродуктивни бегалци.

Да, тоа е политика и најстар занает на светот. Едно се мисли; друго се зборува, трето се прави. Збрка. И по некој наивен што ќе настрада, и понекое жртвено јаре од цел народ. Потоа се одново. Историјата не се повторува, се усовршува. Се натрепварува во убиствените методи и крајот е во изненадувањето, во лицемерието, во невозможното. Фарса. Занает. Политика.

Цела Европа со недели бараше повод. Ајде потпишете инаку нема да ги бомбардираме Србите. Ќе ви ја дадеме и Македонија. Не можеме да гледаме како страдате. Ќе ви направиме голема Албанија во етнички чисти територии. Туберколозата. Менингитисот, Вариолата. Дрогата. Проституцијата, оружјето мрзливоста, гнасата во колички за губре се сели и се преселува. Оскојдневни слики на нашата граница. Останете си тука во Македонија, поблизу за враќање. Ама зошто не сакате во Албанија тоа е вашата матична земја. Ќе ви пратиме уште помош во шатори. Што со ова стамбуда пред нашите амбасади. Нема визи. Број на рака и еден компир на ден по патот до Аушвиц. Тоа е бегалец, а не вие раѓајте, раѓајте само непродуктивно население. Гастарбајтерите барем имаа здрави заби. Вашата

таканаречена војска крчка дотерана во нови алишта, чизми, оружје а Виѐ овде се на готово, само болни, само старци, само деца без татковци, кој ве правел тој нека ве гледа. Нема, не гледаме мажи Албанци. Виѐ вака сами оставени на немилост сте терет. Не ѓ Шредер како Вили Брант да клекне на колена пред логорските жртви.

Ете, дури и Клинтон ги откажа сите активности за неколку дена додека ќе траела војната во Југославија. А, изгледа дека ќе мора да ги откаже за подолго време како што тоа го направи Кенеди за Куба. Ниедна војна не ѓ иста. И сите последици се непредвидливи. Еве и во Македонија штети, а виѐ бегалци па бегалци, последната дупка на кавалот. Видете го Кристофер Хил, амбасадор во Македонија а миротворец во Косово. Кутриот тој, колку само шуруваше со ОБК, колку преговараше, колку делегации, колку генерали претереа преку Македонија и ништо. Сега мора да го ослободуваат 400 маринци. Иако во Македонија бил безбеден. Македонците биле патриоти, си ја сакале земјата а само се плашеле Албанците да не им останат тука. Америка е со Македонија, и за Македонија. Море какво Косово, какви Албанци, какви бегалци, таму се само ракетни дупки. Сега Хил ќе ги натера да го јадат македонското овошје иако е озрачено. Американците и така си јадеа и пиеја само своо. Барем војниците ги забавуваат по логорите, им пуштаат топки и ги вакцинираат и во кал и во прашина.

ЕДЕН ДОЛАР ЗА ПОГРЕБ

Триесет години ги гледаме филмовите за Виетнам. Дупрва треба да се слика херојството на Америка од оваа војна. Колку полошо толку подобро. Покораво и покрволочно треба да се прикажат војничките срца. Во Виетнам Американците сретнале татко со 12 годишно девојче. Го обвиниле детето дека е шпиун, го одделиле од таткото и го

силувале до смрт. Потоа оставиле по еден долар за погребот. Еден долар ќе остават за штетите што ги прават и во Македонија. Кој ќе преживее, тој ќе прави филмови, различни за тоа што се мислело, што се зборувало и што се правело.

Војната не ѓ само дволичност, туку и столичност. Тоа ти ѓ како торнадо во Америка. Малку треба па да те изненади. Како хеликоптерите во Албанија, паѓаат еден по еден. Дошле да ги спасуваат Албанците, а таму кампови на Ладен од каде што беа испратени терористите да ги уништат американските амбасади во Африка, со албански експлозиви.

Американците растурија многу терористички кампови во Авганистан, во Ирак, во Босна, а ги оставиле во Грција, во Албанија, во Германија како и капиталот за тероризам во Швајцарија. Па нека им паѓаат хеликоптерите и авионите. Причините за тоа некогаш ќе ги разберат. Само една милијарда, колку што чини невидливиот авион што го видоа и го соборија Србите, ќе беа платени албанските непродуктивни бегалци. А, вака ги оставиле на цедило и нив и цела Европа. И Русија не сака ни во Сибир да ги прими. Сироти тие деца без татковци. Растурени фамилии на таканаречената ОБК. Ги хранеше Србија сега тоа го прави Македонија. Ќе се накркаат со туѓ леб и ќе почнат да дивеат, да кукаат, да кодошат, да лажат, со мобилки по цел свет само да го свртат вниманието на себе како што го правела со децении назад со хистерии по рудниците и по школите. Никој од нив не очекува некои мисловни способности. Да сфатат или да се заблагодарат. Се фатиле со политика и со најстариот занает на светот, нека си тераат сами, нека не не вовлекуваат во својот ризик на живеење. Ние си имаме свое сфаќање и свое достоинство. Македонија и од химната и од знамето ќе ја грее сонцето како симбол на вечност, никому ништо не му должиме и нема каде да одиме од овие нејзини простори од пред библијата до денеска. Нејзината вистинска политика ѓ само мир и мир, тоа го мисли, го кажува, го прави иако ѓ засолниште за сите пропаднати илузионисти. Македонија и ова ќе го преживее.

ТУГИТЕ ВОЈНИ ПОГУБНИ ЗА МАКЕДОНИЈА

Македонија не сака повеќе војни. Доста и се 13 војни во веков од кои Македонија секогаш излегувала осиромашена, раселена, опустошена. Зашто никој никогаш не победил во војните.

Во 1991 година Словенија доби независност. Без да загине ниту еден нејзин војник. А не ги спомнуваат 58 македонски војничкиња што никогаш не се вратија дома. Ниту штетите со барикадите на изгазените македонски камиони со зеленчук.

Сликата што ја обиколи светот на транспортерот во Сплит беше со давање на македонски војник. Тоа беше и симболична најава дека туѓите војни во Хрватска, во Босна и сега во Косово нема да ја заобиколат Македонија од воените страдања и делби.

Последната година од векот и милениумот светот ќе ја памети по кобните јавачи на апокалипсата (Алијансата), сејачи на смртта и оганот што ни оставаат само разурнувања, насилства, осакатеност и болка. "И небесните одреди ќе ги пуштат огнените топки што ќе го спржат и каменот. Долго потоа на тие места ни човечките утроби нема живот да зачнуваат" - текст од Ведите.

Македонија, до кога ќе те опседнуваат апокалиптичките јавачи по твојата земја, по твоето небо, по твојот свет народ, светците маченици, апостоли, кралства, просветители, борци, херои, луѓе македонски. И нема друг народ над кој се надвиле толку војни во последните 100 години. Туѓи војни погубни за македонскиот народ и македонските територии.

МАКЕДОНИЈА НА МАКЕДОНЦИТЕ

Македонија не сака повеќе војни. Доста и се 13 војни во веков од кои Македонија секогаш излегувала осиромашена, раселена, опустошена. Зашто никој никогаш не победил во војните.

На почетокот на веков македонскиот народ се бореше 1903 во Илинденското востание. "Смрт или слобода" - и се случи смртта да надвлее врз слободата. И во 1909 година со младотурската револуција пак настрадаа Македонци. И не ја добија слободата. И во двете балкански војни 1912/1914 година четирите апокалиптички јавачи се бореа на македонска територија, а гинеа Македонците за Србите или за Бугарито. Во Првата светска војна од 1915 до 1918 година се протегаше фронт од 600 километри за чии светски интереси на истите тие народи што се и сега тука гинеа и страдаа Македонците. Гореше Македонија во Пелагонија до Солун (Солунски фронт) а потоа емиграции на преживеаните.

Во 1923 година во Пиринска Македонија во две востанија продолжи колежот и прогонството на Македонците. И, повторно светска војна, Втората светска војна, со мобилизација на Македонци од Егејот што се бореа за Грција и Македонците против фашистичката алијанса што се кренаа овде за да испогинат 38 илјади Македонци. На светскиот фронт пак продолжија убивањата на Македонците. За во 1949 година заврши војната во Европа. Со најголеми жртви по македонскиот народ што ги дал за туѓи војни и прогони, 30.000 деца раселени низ светот. Ни ден денеска не можат да се вратат на татковите огништа во Егејот. Работлив некој народ е Македонецот. Ајде нека талка преку океаните. А тоа само заради последиците од пустошот на војните во својата земја. Нека се населуваат туѓинци, нема кој да ги спречи, ниту да ги проколни, злото да им се врати за сите злодела што ги прават во целиот овој 20 век.

ДОСТА НИ СЕ ВОЈНИ И ЛАГИ

Во 1963 година катастрофалниот земјотрес го урна Скопје исто толку страшно како и војните. Не поигрувајте си. Скопје е нов монтажен феникс и само една грешна ракета може да го распламти оганот на должина од 30 квадратни километри. Со с# сите натовци и со с# сите бегалци во него. Доста ни се војните и лагите.

Во 1991 година Словенија доби независност. Без да загине ниту оден нејзин војник. А не ги спомнуваат 58 македонски војничкиња што никогаш не се вратија дома. Ниту штетите со барикадите на изгазените македонски камioni со зеленчук.

Сликата што ја обиколи светот на транспортерот во Сплит беше со давање на македонски војник. Тоа беше и симболична најава дека туѓите војни во Хрватска, во Босна и сега во Косово нема да ја заобиколат Македонија од воените страдања и делби. Од секоја војна во последните 100 години Македонија е пирова слава за другите. Затоа Македонија е против чија било војна, против сите туѓи војни со македонски жртви и на македонска територија. Доста ни е и од НАТО, и од Америка и од Косово и од глумците и од медијаторите, и од "хуманитарците" кај нас а во служба на Косово. Македонија нема да ја прифати 13-тата војна во овој век и никој нема да не качи на апокалиптичен коњ, не ја сакаме трката на живот и смрт, тие што го сакаа и што го предизвикаа тоа нека си водат своја војна, на свои простори и нека ја прескокнат веднаш границата во третиот милениум. Такви, штири во умот. И во намерата да им се приклучиме. Македонското расположение останува антивоено и како секогаш само за мир, затоа што толку многу даде жртви во последниве сто години. Само за да остане Македонија на Македонците.

ОЗРАЧУВАЊА ВО РЕГИОНОТ

ГЕНЕТСКА СМРТНА ПРЕСУДА НА МАКЕДОНИЈА

Џиновските желки откако ќе снесат стотина јајца и се изведат младите, заради озрачениот трбетен мозок на мајката немаат инстинкт за ориентација, изгинуваат без да го најдат патот кон водата

Повеќе од два месеца бомбардирањата не стивнаа. Секој ден авионите го празнат смртоносниот товар. Илјадници пилоти откако ќе ја нарушат психофизичката организација на денот на децата претворен во пекол со мирна обвост си одат на спиење. Потоа, тренираат тимски прецизни погодувања. Ама грешките им се с# поголеми: Кратер по кратер, амбасада по амбасада, болница по болница, кука по кука, човек по човек и најмасовно бегалци. Сите треба да се казнат, сите народи од Балканот со најстара писменост и култура. Култура, сега со оружјето и техниката. Си го видовме векот од тоа. На местото на срушените авиони доаѓаат нови и нови истренирани екипи во Криволак. Зашто не ни платиле ни еден долар. Пилотот над Хирошима ја снимил огнената петурка и полуде. Овие пилоти добро се истренирани и здрави, воопшто не ги возбудува огнениот пекол. Зад нив стојат многу полуди ментори што недолично насмеани ги храбрат во мотиви во кој самите не веруваат и поставуваат невозможни услови, неприфатливи за било кој разумен човек. На внуците велат ќе им раскажуваме дека сме во право. Ајде нека им раскажат за примарните и секундарни генетски стерилитети. Изобилство на примери по јапонските острови. Џиновските желки откако

ќе снесат стотина јајца и се изведат младите, заради озрачениот рбетен мозок на мајката немаат инстинкт за ориентација, изгинуваат без да го најдат патот кон водата. Едно јато птици озрачено во лет со децении се мачи за репродукција и остава мртви јајца од кои оддалеку се белее островот. Барем нашиве врапчиња мртви паѓаат веднаш. Генетска смртна пресуда. А примерот со роденото дете без мозок во Јапонија? А примерите од Чернобил? Ете, такви се последиците од сегашниот осиромашен ураниум. За тоа нека им раскажуваат на внуците, ако ги имаат. Ветераните нешто се стари да се женат и да раѓаат. Тие се само професионалци за војна. Монструозноста е најгенетското што го очекува човештвото.

Нека се договорот веќе еднаш што да кажуваат за Косово. Еднаш велат НАТО бил војска на косовскиот народ. Другпат дека НАТО нема да биде туристичка агенција за бегалци. Третпат ќе има, па ќе нема копнена инвазија. Едно е сигурно Косово им треба без народ, што ќе им се бегалци од камповите нека останат грижа на Македонија и нема да им исплатуваме долгови на Македонците додека не се убедиме дека добро постапуваат со нив. Македонската милиција нека го остави намира да цвeta најголемиот шверц и бордел на светот на бегалци по камповите на лица без идентитет. Во европските земји нема ниту еден криминалец да помине без да се провери на компјутери. Сите си имаат искуство со Албанците. Од првата пратка во Америка тројца веднаш завршија во затвор. Ќе ги врателе назад во Македонија. Назад треба во Косово, таму децата нека креваат два прста за победа, не овде во Македонија.

Кога една Швајцарка во Парламентот рече дека Албанците се криминоген народ, ја шират проституцијата, дрогата и оружјето сите се изненадија. Но, сега сите се претпазливи. Да не им се провлече некој таков таму. Се истркала-ло грнето си го нашло капачето. Толку им се слични намерите и на едните и на другите. Засега победници се бегалците, а цабе Алијансата се троши. Озрачувањето ќе го споделиме

рите. Засега Македонија ги финансира и војниците и бегалците "невино население на ОВК и НАТО". Грција ни го откупува стопанството, Бугарија гледа нешто да кари, Албанија презира од бандитизам. Македонија е сигурна. Повелете дојдете! А така не се знае кој пие, а кој ќе плати. Арно ама: АКО?

ВОЈНАТА НА КОСОВО ЌЕ ЈА РАЗБОЛИ И ЕВРОПА

Американците не можат да поминат крај Хонг Конг, и нема да растегнат чадор над Тајван. За една кинеска амбасада, чудно ми чудо. Се извинија како и за Моника и мислат дека е доста само тоа.

Ако продолжи бомбардирањето? Ако бегалците ја слават ОБК? Ако Алијансата директно загрозува десет милиони луѓе? Ако го поткрепуваат тероризмот, а не се грижат за нивните фамилии? Ако ја користат Македонија, а ништо не плаќаат за тоа? Ако применуваат забрането оружје? Ако сеат смрт и пустош, а се декларираат за миротворци? Ако последиците ги прогласуваат за причина? Ако се силат и се фалпат? Ако ги онеспособуваат медиумите за да ја скријат вистината? Ако наметнуваат свое мислење за светот и поредокот? Ако не престануваат со сето тоа? Ако ги навлечат Македонците на прогон на бегалците и војските? Ако и натаму го иритираат светот?

Ако за сето тоа Клинтон мисли дека може да помине само со плаќање на сите претседателски хетери и да ја испрати Хилари да се љуби со бегалците. Македонците на тоа само се поднасмеаја. И ништо, ама баш ништо не забораваат. Се згрозија. Зелена трева, дувни ветре и толку.

А Кина е стара, древна, мудра. Кој не знае што е Кинез, нека ги праша Французите за Диен Биен Фу.

Американците не можат да поминат крај Хонг Конг, и нема да растегнат чадор над Тајван. За една кинеска амбасада, чудно ми чудо. Се извинија како и за Моника и мислат дека е доста само тоа. Ама, тоа чудо што се случува во Белград ќе ги размирда сите светски дилеми. Ракетите на

старите места. Огнена завеса. Се испитува издржливоста на еден човек преку уништување на условите за живот на милиони луѓе, индиректно на половина Европа од самите лидери на европските народи. И не се само тие штети вообичаени како последица на војувањата. Туку и разни болести со милениуми го следат и го напаѓаат човештвото.

Ќе го цитираме Плутарх за колерата во Атина од пред две и пол илјади години што изби во Атина за време на Пелопонеските војни.

"Болеста се појавува заради тоа што толкаво населенио е збиено во градот. Насред лето толку народ е збиен да живее во мали куќи и шатори каде што од горештини луѓето се загушуваат, живуркаат и чмаат без работа, наместо на чист воздух како порано. За тоа е крив тој што толку народ преселува, па сите тие луѓе седат и за ништо не се употребуваат туку се затворени како стока и само им се шири болеста". Колерата тогаш го преполови населението на Атина и потоа во секоја поголема војна десеткуваше низ Европа во средниот век, сега низ Африка, а возможно е и кај нас зашто условите од колерите пред милениуми и денеска во Блаце се исти. Ако Алијансата не преземе ништо, ќе биде одговорна, за многу поголемата катастрофа врз човештвото. Бадијала прогласуваат за злосторници други кога самите се тоа. Ако ама мирно нека го прават тоа! Да видиме дали нема и нив да ги засегне. Ја загадуваат Македонија со сè и сешто.

ДАЛИ МАКЕДОНИЈА Е ВО ВОЈНА?

Македонија не е членка на НАТО, ниту на Европската заедница. Не е призната, нема име, кој и е крив што е само "Поранешна југословенска Република"

Сите светски институции за Косово се сместуваат во Македонија. Да ти се згади од с# што се прави. Дури и Вокер самиот илегалец бара дипломатски пасоши од Македонија за 250 бегалци од Косово што си ги вработил и скапо ги плаќа без да имаат никаква документација и без знаење на државава

Во Нагоричани кај Куманово падна беспилотно летало. Не оти им се знае бројот колку паднале досега. Селаните поитри од полицијата избрзале и стигнале во нивите пред да дојдат хеликоптерите на НАТО за вообичаеното испитување на случките. Си го сакате кршот од авионов, платете па носете. И, платија 3500 ДМ за авионското тенеќе. Ко платат зарем ќе дозволат како во Белград да долетаат руските генерали со микроскопски лупи и да ги соберат сите тајни на невидливиот авион.

Два и пол месеци надлетуваат со 1000 авиони. Растирија куќи, мостови, телевизии, библиотеки, болници, електрични системи. Убија илјадници луѓе. Ако се наредат гробовите еден до друг, ќе се протегаат со километри. И, албанските гробови до нив. И тие се југословенски. И нив мртвите би ги гаѓале. Што е со катапултираните пилоти, никој ништо не кажува.

Хеликоптерите си летаат, летаат со полна опрема, со сè ракети и секој ден си собираат "крш". Ако да, Македонија не е во војна. Цела Македонија е база. И само нови војски доаѓаат, нови бегалци, нови кампови, нов бран на криминал,

нови легионери, нови наркомани. Само долговите и помошта никаде ги нема. Налет да им се кредитите што ни ги нудат. Толку ја издупчија Македонија со тие летала и ракети што паѓаат, решето ја направија. Во решето вода не се носи.

НЕМА ЖРТВИ, НО МОЖЕШЕ ДА ИМА

Кога авионите ќе ги спобркаат српските ракети тие во паничен бег катапултираат со голема брзина над Македонија. И, наместо звучна бариера не погодуваат ракети како оние што паднаа на Шапка покрај планинарите, или крај браната до рибарите, во дворовите крај доцата и така во недоглед. Човечки жртви немало, а можеше да има кога на Аеродромот кај Петровец слетаа погодени авиони со сè ракети можеби со касетни или графитни бомби со ураниумот 238 од кои пред десетина години во Заливската војна се озрачија и англиските и американските војници. Не, македонското население не е со ништо погодено. НАТО си ужива во своите бази во нашите касарни.

Македонија не е членка на НАТО, ниту на Европската заедница. Не е призната, нема име, кој и е крив што е само "Поранешна југословенска Република". Вие сте криви што на јадица не држите за да можете да ни го правите ова. Само сервилност се бара и тоа по европски стандарди. (што ги немаме ни за нас) ако не ќе завршите како Југославија. Што ако сте членки на ОН, ги истиснавме пивните континенти, а останаа само американските ветерани што на времето се пршверцуваа како мировни сили покрај нордискиот баталјон на ОН во Македонија. Убав пример како набрзина се прави од долго чуваниот мир - војна. И желба не за прелевање туку за претворање на Македонија во Косово.

Правниот поредок, законите, договорите, важат за меѓусебните односи на државите само кога има рамнотежа на

големите сили. Кој ги гледа малите. Договорите со нив важат само до моментот на првата можност за нивно укинување или уценување како во случајот со нас. Свирепо постапување со малите народи. Ни честност, ни правда, ни заштита за Македонија. Во воени услови важи само право со смртна пресуда. Тоа ли си го бараме. Поголемите риби секогаш се хранат со помалите. Суптилен канибализам. Наместо 2.000 НАТО војници имаме веќе 30.000. Наместо 20.000 бегалци ги испребројаа преку 350.000 и секој ден се повеќе и повеќе. Фанфари за благодарност на македонската добрина во сите воени спотови што се вртат во светот. И само тоа. Ништо повеќе.

Солана лично дојде да види колку мали деца и колку стари луѓе има во камповите. Каде се младите работоспособни луѓе, што им направи Милошевиќ. Ете ви ги 17.000 ОБК на обука кај вас за заедничка окупација на Косово. Само во еден булт овде во еден логор излегоа од под шаторите 5.000 работоспособни мажи плус осудените за тероризам што ви ги врати Милошевиќ. Сите биле ОБК. Ако таткото на голема фамилија грабнува оружје против државата во која живее, а не произведува ништо, не работи, не плаќа данок, нема буџет, нема фондови, создава терористичка војска однапред треба да знае каков е ризикот за децата и старите. За куката, за мирот за што никој не сака туѓи обврски и туѓи товари, ако ги избегнува главата на фамилијата. Пропагандата, Солана, тоа ви е најслабата точка за вистината во оваа војна. Не ви се потполни воените спотови, за огновите и пустошењата. Кажето дека тоа го правите за свој кеф, а не за бегалците. И тие знаат зошто не ги преземате. Ако луѓе 20 години ништо не сакаат да работат не се погодни за Европа, кажете им го тоа јасно и не ја загрозувајте Македонија со себе и со нив. И така и многу други странци не нагазуваат. Оставете ни ја Македонија нам, на Македонците.

Еве, од странство се катапултира и Тупурковски. И тоа право во претседателската фотелја. Сите помислија дека ќе ја донесе ветената милијарда, кога што ќе види веќе две милијарди штета во Македонија. Леле, се фати за глава, изгорела

и фармата во Дихово, со сè снесени и неснесени јајца од кокошките. Македонија толку отишла назад и сто агенции за развој не ја спасуваат, а камоли една. Ни фарми, ни вработувања, ни чаша пода за бегалците, ни граѓанско општество, ни неприципиелна коалиција. Ништо за Македонија. За бегалците сè ама на наш грб. За нив помош, за нив пакети, храна, авионски летови. За нив кредити, а за Македонците губрето и загаденоста што ни ја оставаат.

Сите светски институции за Косово се сместуваат во Македонија. Да ти се згади од сè што се прави. Дури и Вокер самиот илегалец бара дипломатски пасоши од Македонија за 250 бегалци од Косово што си ги вработил и скапо ги плаќа без да имаат никаква документација и без знаење на државата. Така во матно се прави Косово од Македонија.

На сето згора Македонија нешто слави: спортови, јубилеи, фестивали, Мајски оперски вечери, изложби, награди. Убава компензација за стравот, селото гори бабата се чешла. Пуста убост. Грош дала оро да поведе, пет дава за пуштање. Што поговорки ни сковал народов за секоја пригода да одговараат. Умот ќе ни дојде ама кумот ќе ни појде. Ако де, нов кум исто име, "поранешна југословенска Република". Затоа ова ни го прават: ваша земја, ваши граници, ваши бегалци, ваши штети. Барем селаните го продадоа паднатиот авион, уф, што задоцнија другите.

Ако навистина престанат бомбардирањата, истите луѓе мир ќе спроведуваат, со свои очи да видат одблизу што разурнале и што поубиле. Волкот некогаш и во јагнешка кожа напаѓа. Ех Македонијо моја, што сè не виде и жива остана.

КУЛТУРАТА, ВОЈНИТЕ И АРХЕОЛОГИЈАТА

МАКЕДОНЦИТЕ ВО ЦЕНТАР НА ЗБИДНУВАЊАТА НИЗ ИСТОРИЈАТА НА СВЕТОТ

Сите светски војни се насочувале кон Македонија и со милениуми ги повторувале страстните пустоши. Не се само Крстоносните војни, туку било којшто се сретнуваат со волшебството на името Александар. Дали е Искандер, Кандахар, Скендер тоа име асоцира град и светилиште од Македонците создадено. Племенските водачи се идентификуваат како наследниците на македонската култура и се силат и се храбрат за поголема територија од некогаш македонската држава во светски размери. Како што некогаш се воделе борбите истото и сега се прави. Најдов многу сличности во описот од глинените плочки за пропаста на Нинива и сегашниот тероризам низ Македонија. Халдејците, раководени од одметнатиот Набопаласар во 605 г. вака ја разурнал Нинива:

"Разурнувачки чекан се крева над тебе Нививо. Низ улиците јурат двоколки и трештат по плоштадите. Се шири блескотење на пожари како молњи. Браните се отворени, дворецот се распаднал во урнатини. Грабајте злато и сребро оти тоа се најдобри драгоцености. Има и други сèкакви предмети за крадење. Нинива е разурната, уништена пљачкосана. Тешко му на градот што тони во крв, каде што се лаже и убива и каде што грабежот трае без престанок.

Тоа што Леард и го приреди на Нинива потсетува на тоа што и се случило пред 2500 г. Копајте, грабајте има уште

МАКЕДОНИЈА НА МАКЕДОНЦИТЕ

мртви затрупани градови. Копајќи наидувате на Асирски, Персиски ама и македонски древни вредности од македонската културна заоставштина.

Текстот за пропаста на Нинива ме тера на споредување со Македонија, сега на прагот на 21 век, кога цела година нема еден ден без пукотници, грабежи, крајби, палење и рушење на манастири и куќи. Запрено е срцето на стотина села и стотина илјади млади луѓе, така со навратито и налудничаво дивеење на банда што убија и ранија толку невини луѓе Македонци. Ни останаа само тагата, солзите и клетвите. За македонската душа во уметничките дела ќе зборува Кирилицата, Библијата, Клинеството и иероглифското писмо. Дивите копачи во археологијата ја отвораат утробата на Македонија преполна со богатства. Значи, уште долго нема да имаме мир, додека сосема не не ограбат. Изгледа ништо не можат да ни сторат освен подобро да не проучат и да не афирмираат онакви какви што сме биле и какви што сме.

Со секоја војна и археологија. И Американците развија активности на крајот од 19 век. Питер и Фишер (Американци) го откопаа Нипур а што сè уништија во Заливската војна и во Авганистан не се знае. Или двете места не им ни текнало дека таму посегнале и по некој македонски остатоци од културата. Нешто подоцна Вули го откри Ур градот на Авраам. Тоа што Пјетро, Ролинстон, Бота, Леард, Питерс, Фишер, Вули во поход на археолошките локалитети освоија историја не е сè. Сите се стекнаа со уметнички предмети од злато, сребро, статуи, написи, писмо и оставија пустош во градовите што беа предворје на македонските владетели. Таму каде што градеше Набукодоносор и остави храмови со ризници продолжи истото тоа да го прави и Александар по победата над Персија во Месопотамија.

Има и други уште "пославни" авантуристи и ограбуначи и во војните и во археологијата. Троја, Микена, Крит, Египет сè уште се големата цел.

Шлиман, Шампилион и Еванс повеќе од стотина години ќе го држат светот со сензации и големи грешки за местото во

историјата на големите цивилизации како "грчки" кои во тоа време не постоеле ни како народ, ни како држава.

Троја или Илион, како што го нарекуваше Хомер, не е еден град, туку девет пати разрушуван од предисторијата до II в. пред Христа, кога последен пат Лизимах, македонскиот крал владеел по Александровата смрт. Шестотини години подоцна Константин I почна да ја гради престолинината Цариград на исто место и потоа ги остави ѕидините да стрчат, а Цариград го изгради на местото каде и денеска си стои.

Лизимах изгледа најафентично ја подигна град-тврдина-та како што тоа Илион го опишал Хомер. Тоа многу го збуни Шлиман и ги измеша темелите на сите возобновувања на градот. Сепак, дојде до целта за да извика дека го открил богатството на Пријам. Азно што се знае само по една слика на жена му што ја закитил. Тоа била дијадема, прстени, обетки, белезгии, брошеви, бисери, садови сè од тешко злато гранулирани, како што се изработувал царскиот накит. Каде се стопаа тие златни предмети од 12.850 примероци никој не знае. И никој не разбра на кој цар од деветте владетели на Троја му припаѓало.

Во Микена Шлиман уште полесно изврши "откривање". Му гледам во лицето на Агамемнон, велеше, кога се соочи со златните погребни маски. Деветнаесет кралски гробови, препокриени со златни маски и златни оклопи со многу круни во вид на златни ленти и неброено многу друг накит и разни уметнички дела. Тоа што гробниците во Микена го покажаа истоветно се појави во царските гробови во Требениште. Истите маски, исклепани од исти мајстори, истиот накит и оружје, садови, ковчези и сè друго што е пронајдено и во кралската гробница на македонските кралеви во Пела од времето на Филип. Сето тоа не упатува на македонското царско богатство. Златните ленти на челото на многу македонски кралеви не предизвика никакво внимание кај археолозите кога се соочуваа со нив во ископувањето во Месопотамија, Египет, Крит, Микена, Пела. На сите тие простори владеела македонска династија со милениуми и сосема

нормално ќе биде ако во самоистражување се тргне од Македонија и секој пронајдок да се спореди со трагите на македонската култура. Жалосен е фактот дека од сите тие силни злата од Македонија можеме да ја видиме златната маска како слика на парите. Оригиналите ни ги чува Бугарија и Србија и сите нови држави од поранешна Југославија.

А, за европските држави и да не спомнуваме. Тие најдобро знаат да заатајуваат, да кријат и да присвојуваат. По потреба и војни да испорачуваат. Најстрашни се советувањата, зошто ресурсите на неметали во Македонија најбрзо ги експлоатираат како доброволно согласување на политичарите. Македонските политичари наликуваат на оние стотици впрегнати Арапи што ги влечеа шпедиците со археолошки материјал до пристаништата и од таму до богатите музеи со туѓи артефакти. И така ред војни, ред совети, ред археологија, ред ограбување и сè одново. Чудо, како Македонија останува само на Македонците, каде и да се по светот.

МАКЕДОНЦИТЕ ВО СИТЕ ЗБИДНУВАЊА

Археолошките локалитети околу средоземјето немилосрдно се пустошат и со тоа се уништуваат трагите на Македонците што владееле таму со стотици години. Косидовски ги сочувал тие сведоштва во книгата "Кога сонцето беше бог". Во таа книга даден ни е опис за откривањето на остатоци од Персепољ, на царската палата што во 538 година ја изградил Кир II како престолнина. Во 331 г. Персепољ го освоил Александар Македонски и ја опожарил палатата во целиот нејзин раскош и богатство. Потоа Македонците изградиле стотина нови градови Александрија, Антиохија, Селеукија и др. Таму се развивала македонската култура. Во 17 век еден трговец од Неапољ по име Пјетро дела Вале, како случајно, ги открил урнатините на Персепољ а прв во Европа донесол сè што можело да се донесе и како прво ограбување на античко богатство. Така претстипнаа и првите плочки со клинесто писмо од царските библиотеки. Тоа ќе биде поттик за многу авантуристи, еретици и фантасти да ја губат дејствителната тајна, чувана 2500 години во урнатините на градови што умреле во војна и сега потврно умираат со археолошко ограбување. Европа почна да се богати и со старини и со суровини. Не е случајно што најголемите шпиони се појавија како аматери археолози. Инвестирајќи во археологијата како споредно, се доближуваа до главното: крчење на патот до колонија.

Во 19 век англичанинот Ролинстон многу патуваеше. Патувал во разузнавачки цели кога наишол на Бехистунската карпа, дело на Дарије I со релјеф и писмо, што било опис на подвизите на царот за историјата. Недостапноста на картата, што висела 100 метра над амбис, го натерала Ролинстон да

препишува секој знак и буква во 400 реда, долги по 20 метра, цели 11 години. Така стана сопственик на огромен текст со клинесто писмо.

Некако во исто време французинот Бота дрпна стотина глинести плочки од библитеката ископана во Нинива. Тоа беше поттик за дешифрирање и на клинестото и на иероглифското писмо. Успехот на "археолошките научници" ќе беше поголем ако воопшто не го најдоа писмото, ко тврда дека Европа е центар на писменоста.

За нивна несреќа многу од тие докази беа двојазични како заслуга на македонското владеење во земјите од Ерменија преку Сирија до Египет. Вистината дека Македонците биле во центарот на сите збиднувања се потврдуваше.

Репризата од Месопотамија се повторуваше со освојувањата на Египет. Покрај колониите Европа си обезбедуваше непроценлив археолошки материјал за да може произволно да ја толкува и да ја пишува историјата.

Во своите освојувања на Египет со Напољен француските војници го пронашле каменот "Розета"- поскап од дијамант. Двојазичноста на тој скап камен овозможил дешифрирање на иероглифите. Сите се одушевени но ја кријат содржината од текстот, сакаат да сокријат дека иероглифите ја пишуваат и македонската историја.

Тој текст во "Розета" се однесува на македонскиот цар Фараон Птоломеј V по повод неговото крунисување во македонската престолнина Александрија. Потоа се прочитаа папирусите за тоа како Александар Македонски е прогласен за фараон и Амон Ра (тој и во Македонија си беше син и Бог на Сонцето). Па како свештениците со сите титули му го предале на владеење Горен и Долен Египет, земјата, народот и боговите. Потоа во наследство сето тоа го добила Птоломеите. Многу камења, папируси и обелиски со писмо се грабнати и содржински затаени. Така и чувениот обелиск на Клеопотра. Се што се нашло, се пренело и се посвоило како украс во европските престолнини.

Да се вртиме на описите на Косидовски за тоа што се случувало од Нивива до Ур и Вавилон во сите населени места во меѓупотоците Месопотамија во 19 век.

Еден нов француски разузнавач парлаелно вршел и ископување на комплекс зграда до Нивива. Тоа бил Бота којшто го израдува Париз со многу плен од летната резиденција на Асирскиот крал Саргон II од 709 г.

Бота не беше археолог и ич не му беше гајле за уништувањето на архолошките материјал во потрага на крупните статуи на мажи со долги бради и крилести бикови со човечки глави. Откако еден натоварен сплав потонал во Тигар, друг испловил и среќно стигнал во Лувр со исклучителни уметнички дела, каде што и денеска си седат откорнати од природниот амбиент каде што се создавале.

Методите на ограбување и војување се исти и во време и во простор. Временски се повторуваат, а просторно се избираат. Примерите тоа најдобро ни го покажуваат. Продолжуваме со нив.

Адвокатот Леард во Лондон 1839 година ја напуштил адвокатската канцеларија и се упатил кон археолошките авантури. Британскиот конзул во Цариград Кенин го снабдил со пари и разузнавачки задачи под чија закрила се изведувале археолошките ископини. Корист, слава и ограбување добро камуфлирана. Леард успеа да го открие ридот Нимруд кај Нивива и да уништи многу садови, вазни, оружје, оклопи само да дојде до гранитните крилести бикови.

Музеите во Лондон и Парис се полнеа со уметнички дела. Леард испрати два крилести бика во Лондон. Еве како тој спектакал го опишува Косидовски:

"Од Мосул тргна огромен шпедитер. На чело на похдоот самиот Леард. По него врвеа музиканти дигајќи врепа со зурли и тапани. Триста арапи ја влечеа колта подгонувани од стражари. По нив се туркаа жени и деца. Киповите среќно стигнаа во Лондон." Каква имитација на процеси за брутално ограбување.

Така се одлеаа од дворците рељеви, статуи, печати,

плочки со записи и фризит на ранетата лавица. Подземните простори на Британскиот музеј се збогати со 30.000 плочки со клинесто писмо со лопати нагнетувани и кршени во сандачи за транспорт. Страшна негрижа за пишупаната историја. На Сумер до Вавилон за време владеење на Асурбанипал (668-629). Во тие плочи бил запишан и епот "Гилгамеш".

Традицијата првата тула да ја положи царот со сите важни имиња и други податоци ја практикувале и македонските династи при обновување на зигуратите и при градење на новите градови. Камен темелник како и сега што се прави во Македонија.

Тоа што го постигнаа Македонците во владеење на 300 години тоа што го унапредија во градењето, литортурата, медицината, математиката, астрономијата, уметноста, традициите беше спој на примената на знаењата од Александриската билбиотека и сите установи што толку дого и Антиохите и Селеуките ги применуваа. Европските археолози од 19 и 20 век воопшто не обрнуваа внимание на тоа. Да ги потсетиме со тоа што само во Вавилон како "во сите други македонски градови Александар изгради царска палата, библиотека, театар, стадион и др. Каде се македонските артефакти, во кој музеј лежат како анонимни или повторно затрупани како крш? Инаку никому не му одговара да го поддржува тоа големо име на Македонија и македонскиот народ и никој не сака да признае дека ние сме биле во сите збиднувања на светот. Сепак од време на време можеме низ Европа, што е наше македонско да го сретнеме низ музеите како на пример приложениот астрономски текст на Антиох II од Урук, сега во музеј во Берлин. Македонија уште не презела ништо за заштита на своето најбогато културно наследство во светот. Време е тоа да го направиме. Време е да кажеме што е Македонија.

МАКЕДОНЦИТЕ ВО СИТЕ ЗБИДНУВАЊА НА ГРАДЕЊЕ И РАЗОРУВАЊЕ

Археолошките ископувања во кругот на Средоземниот Басен и подлабоко во Мала Азија, ја ископуваат македонската историја, митологија, писмо, накит, опстоена од долгото династичко владеење и градење на Македонците на тие простори.

Откако постои, човекот оставил траги за себе како творештво, писма, скулптури, градби, патишта, тврдини. Тие ни раскажуваат за животот низ кој поминале и за војните што се разорувале. Некои градови и по десет пати се обновувани. Некои македонски светилишта опстојувале од предисторијата, па до денес. Умирањето на градовите се повторува и со археолошкото разграбување и присвојување. Многу народи исчезнале како Сумерите, Хетитите, Венетите, Етрурците, Феникијците и многу траги од нив се пронаоѓаат во македонската култура и во ископувањата на Блискиот Исток и Египет, што од пред стотина години се прават.

Тие археолошки ископувања во кругот на Средоземниот Басен и подлабоко во Мала Азија ја ископуваат македонската историја, митологија, писмо, накит, опстоена од долгото династичко владеење и градење на Македонците на тие простори. Тоа е главната алка во синџирот на светската култура. Кога таа се кине и се крие, остануваат темните периоди на многу исчезнати народи. А денес светот молчи и граба сè што е македонско. Ке можеме ли нешто наше да идентификуваме од дивите археолошки ограбувања за последните два века?

ОСВОЈУВАЧКА АКЦИЈА

Многу автори од 19 и 20 век ни ја донесоа древноста блиску. Тоа е Авдеев со "Историјата на Блискиот Исток", Михаил Николски, "За Сумерите", а посебно Зенон Косидовски со книгата "Кога сонцето беше бог" (проведена на македонски јазик во Скопје, 1989 година).

Зенон Косидовски во своите книги ги опишува европските силни држави, Англија, Франција и Германија во 19 век, како тргнаа во поход по колонии на исток и како ги опфати опсесија на ограбување на археолошките богатства. Тој интерес кон древните култури не бил од научен карактер, туку проследен со шпионски дејства на големите сили за побрзо економско распоредување на нови територии. Нивната освојувачка акција многу стручно се извршуваше под изговор на инвестирање во археологијата. Тие подбуждуваа судири меѓу остатоци на стари племиња во Турција и Персија, како што тоа се прави сега со нас. Капиталот продира и тогаш и сега. Цената и жртвите се неизмерни, а методите брутални.

МАКЕДОНСКИ ВЛАДЕТЕЛИ

Тогаш на потег беше Месопотамија. Таму стоеше култура пет илјади години стара и запретана. Никогаш не се знае дали народниот гениј може да создаде толку голема уметност колку што војните можат да уништат. И никогаш не се знае дали војните или археолошките ископувања направиле поголеми штети. Тоа беше културно наследство на многу народи: Сумери, Акади, Халдејци, Персијци и Македонци. Тука Македонците владееа 300 години Селеуките, Антиохите и Птолемеите како царски владетели од времето на

Александар Македонски од 330 година до Клеопатра VII и потоа. Тоа беше Македонија. Тоа беше најсилната држава во светот до појавата на христијанството. Значи христијанството се појави во македонската држава на македонска територија со македонски дух и симболи. За тој период во Месопотамија Јоан Оутс во книгата "Вавилон" ја приложил листата на македонски владетели на стр. 324. Еве како излегоа од ископините списоци на македонските цареви што владеело на Блискиот Исток:

Македонските владетели:

Александар (III) Велики	330-323
Филип Архидеј	323-316
Александар IV	316-307(?)

Селеукидската династија

(Селеукидска Ера година I-31 п.н.е)

Селеух I Никатор	311-281
Антиох I Сотер	281-261
Антиох II Теос	261-246
Селеук II Калиник	246-225
Селеук II Сотер	225-223
Антиох III (Велики)	233-187
Селеук IV Филопатор	187-175
Антиох IV Епифанес	175-164
Антиох V Еупатор	164-162
Деметриус I Сотер	162-150
Александар Балас	150-145
Деметриус II Никатор	145-139
Антиох VI Епифанес	145-142
Антиох VII Сидетес	139-129
Деметриус II Никатор	129-125
Александар II Забинас	128-123
Антиох VIII Грифус	125-96
Селеук V	125

Секако е за почит континуитетот на 22 кралски македонски наследници во Вавилон во списоците напишани со клинесто писмо во пронајдените библиотеки. И уште поголема почит за двојно подолгиот список на македонските кралеви до Александар.

ПАТ ПО МАКЕДОНСКИТЕ ЗЕМЈИ ВО СОСЕДНИТЕ ДРЖАВИ КУЛТУРА

НА ПОКЛОНЕНИЕ КАЈ НАРОДОТ НА ЈАНЕ САНДАНСКИ

На Цветници со театарот "Скрб и утеха" бевме во Јане Сандански (сега бугарско)

На Гурѓовден патувавме низ Голо Брдо (Сега албанско)

Летоска со "Патот на светлината" со Драгица ги посетивме нашите светилишта и манастири на Метеори (сега грчко)

МАКЕДОНСКИОТ ОПСТАНОК ВО ПИРИНСКО

Се сретнавме со македонската култура и духот на македонско постоење од антиката до денеска што се стекнало со право на опстанок. Земјата е тоа што е, и останала тоа што била - македонска.

И јас бев по населбите во пазувите на Пирин, во пределите по Места и Струма кај Македонците во Сандански, Гоце Делчев во Кремен, Мосомиште, Рупито, Роженскиот манастир. Бевме на поклонение на народот на Јане Сандански, бевме кај македонскиот народ.

Од оваа и онаа страна кај грдото место на границата

МАКЕДОНИЈА НА МАКЕДОНЦИТЕ

Златарево, нема разлики. Исти села, исти куќи, исти дрвја и тополи како од Пелагонија донесени, исти луѓе, обичаи. Обичаите на старите македонски фамилии насекаде н# пречекаа. Ручаме, а од телевизорот пеат, корнат. Македонски носии, македонски песни, ора, разговори н# пречекаа и н# испратија сите пет дена колку што бевме таму. Се сретнавме со македонската култура и духот на македонско постоење од антиката до денеска што се стекнало со право на опстанок. Земјата е тоа што е, и останала тоа што била - македонска. Многу луѓе се земени на душа, ама ете и многу луѓе македонски опстанале со спомените за своите борци и великани. Блиску им го донесовме македонскиот збор во разговор и во театрите. Огромни сали од времето на социјализмот, во секое село, како прв пат сега да се употребуваа. По нив се шетаа двајцата браќа просветители Кирил и Методиј како две фрески симнати од тамошните цркви со писмо в раце за да го потсетат светот од каде им дошла писменоста. Аплаузите на народот зборуваа за добродојдовте и елате ни пак.

АНТИКАТА

Ме изненади мојата популарност кај тамошните луѓе. Во секое место прашуваа која е Ангелина. Ве знаеме, ми велат, од "Македонско сонце" и за Македонија читаме од таму, од весникот. Ви благодариме за тоа. Многу се информирани за Македонија, за сите случувања и многу се патриотски настроени, повеќе за нас отколку за нив. Народот и екипата на театарот "Скрб и утеха" се наиграа, се изнапеаја", се испречекаа и се изнапија онака по македонски. Тоа се настани за паметење. Сакаа за сè да ни раскажат и да ни покажат колку го таат македонскиот дух и минатото за да можат да живеат сега така. Дојдете на гости за подолго, ме канат во Лески крај Гоце Делчев. Ке ве однесеме онде горе во старото црквиче да го видите на камен ископано маке-

донското сонце. Сингатијски и Кирјазов ми покажаа неколку стари цркви и археолошки материјали. Сето тоа зборува за македонската историја.

Сите цркви според градбата, писмото, фреските, убавината се истоветни, македонски. Во Рожанскиот манастир при самиот влез се гледаат во низа фрески за Константин, Елена, ќерката Ирина, епископи, маченици и други светци од славниот IV век на македонското православие. Потоа светците војни: Архангел, Димитрија, Гаврил, па светителите исцелители Пантелејмон, Кузман, Дамјан... па апостолите и над нив не само орелот над главите, туку и македонското сонце каде во изгрев, каде на штитот, каде во целост како амблем како потпис, во сите македонски цркви и манастири. Така е во Пирин, така е насекаде до каде што стигнала македонската градителска рака. Тоа се доказите, корените, изворите на постоењето на македонската посебност и етничка ексклузивност.

ФРЕСКИ

Во Сандански има комплекс на хотели и секое министерство петоспратни хотели за своите вработени, заради климата, како воздушна бања. На такви места македонските цареви граделе светилишта, асклепијади, музеуми, гимназиуми, стадиони, лицеуми, театри, палати и сето тоа од мермер правено. Сандански лежи на голем археолошки локалитет. Кој бил античкиот град никој не може да каже. Дали е тоа од Филип, од Александар или од Лизимар допрва треба да се утврди. Според ископините досега околу музејот во градот и соседните улици и овој град ја има истата градба и истата функција на македонските царски градови од IV век пред Христа. Ги видов исправените столбови како во Стоби и Хераклеја, мозаиците и писмата на Стели како во Дион, статуите како во Стибера. Директорот на музејот ми кажа дека

МАКЕДОНИЈА НА МАКЕДОНЦИТЕ

откопуваат христијански базилики, крстипници, римски градби, а ја откопале божицата Тиха и некое пано од мермер што било амблем на градот. Значи така, македонската божица Тиха, со рогот на изобилие во рака, заштитница на богатите македонски градови! Ја нарекуваат Изида, Немеза, Фортуна. Нека ја нарекуваат како што сакаат и нека ја присвојуваат колку што сакаат нејзиното присуство во сите откопани градови и светилишта само по себе зборува за една битна карактеристика на македонските градови од времето, пред и потоа, на Александровата македонска империја. Во тој долг македонски период на владеење, не е само континуитетот на уметничко творештво, туку и повторувањето насекаде на скулптурите на Дионис, Херакле, Аполон, Артемида, Зевс, Музите, Асклепио. Како што ги препознаваме во која било црква фреските на Богородица, Христос, Ангелите, Апостолите, така ги препознаваме и скулптурите на македонските богови, зашто тие се насекаде исто претставени од исти луѓе Македонци.

Тој мермерен амблем на античкиот град под Сандански од далеку го препознав. Тоа беше Асклепио со двете ќерки Хиџија и Панакеја. Над плочата во триаголник богот на сонцето Илион и од страните Аполон и Орфеј со гитара. Асклепио исто како во Дион и како во Елидаур. Кога Филип го градел Филипи можно е да го изградил и овој град. Можеби тоа е една Александрија или Лизимахија, според богатите депоа на сребрените пари, откриени таму во големи количества. Во секој случај, на тоа место во Сандански како воздушна бања, две ипол илјади години населбите биле во функција на здравјето и богатството. Било Асклепијада, потоа манастир на Дамјан и Кузман (така и сега се вика црквата со македонски фрески и сонца) и св. Врач.

Нека се живи и здрави луѓето од Пирин и уште долго нека го бранат, нека го сакаат и нека го чуваат македонството. За сите, Македонија била и ќе биде на Македонците.

ПАТУВАМЕ НИЗ ГОЛОБРДО

Патот за преку албанската граница кај Струга ја минавме во утринските часови. Од таа страна, од кај Нибрашт започна нашиот пат по маките. Пат од стотина километри го минавме цел ден, до касно навечер. Во Голо Брдо има 18 села со македонско население и со живот како од пред сто години што се живеело. Во земјата на орлите нигде не видовме орел ни на небо ни на знаме, ни црква ни на џамија. Тие се злоупотребуваат кај нас, во Македонија од нелојално малцинство. Патот високо под планинските сртови необезбеден, тесен за разминување на две коли. Автобуси и не поминуваат. Долу длабоко во кањонот се разлеала река низ тесна долина. Од другата страна по ридовите и нема пат. По неколку расфрлени куќи прават село. Луѓе работат, копаат, од коријата прават ниви со по некој коњ и неколку овци. Од што живеат во пустелијава, нарочно запустена, никој не може да ни каже. Сиромаштија со години грижливо одржувана. Ни пат, ни куќа, ни вода, ни струја, а комуналии и порези и плаќаат на државата за лојалност. Струја добиваат еден саат навечер. Зарем цел ден да слушаат македонски програми од ТВ како во Пиринско. Државата направила с# ни да живеат ни да умрат. Таа граница се одржува.

Поминуваме низ појсажи како на месечината. Бункерите како вонземјански летала се насекаде. Еден голем бункер беше над неколку помали, како мајка над своите деца. Од карпа, од шуми, од самиот пат зиркаат застрашувачки. Дури така разбрав зошто Енвер Оџа ги градел. Го тренирал населението со недели збиено во бункерите, им влевал страв од соседите. Со толку бетони и патишта и фабрики и градови ќе изградеше. Би и уште трае сиромаштија. Западен Балкан Ѓ на

тоа ниво и нас не симнуваат, со нив со Албанците не поистоветуваат.

Албанците не можат без сојузници. Прво беа со Русите, со Кина и сега со Америка. Од секоја голема сила им останало по нешто. Од руската култура им останале училишта, сали, градинки. Од Кинезите работливост и дисциплина, а од Америка, мафиозниот криминал.

Патувавме цел ден. Се сетив на филмот "Надница за страв" во кој се зборува за опасноста на превоз на нитроглицерин. Нашето комбе се движеше како да го пренесува најопасниот експлозив. Поројници го подлокале патот. Длабоко потоци си течат попреку. На секоја кривина комбето игра оро македонско, две стапки десно, една лево. Не се превртивме ниеднаш, можеби Св. Ѓорѓија ни го расчистуваше патот со копјето на воин убивајќи ги ламјите на самиот ден Ѓурѓовден. Ни се стори дека стигнавме на прославата на светиот празник кај Македонци од Голо Брдо.

Надолу низ шумата се гледаше ледина со свирки и ора македонски. Не запреа пукотници. Полицијата помина покрај нас, надолу веселбите и пукотниците продолжија. Две момчиња ни кажаа тука не смееме да останеме, тоа било тука славеле Албанци и Бугари за инат на Македонците.

- Не може да биде, види гајди, тапани, ора, и песнине што ги слушаме македонски се.

- Така е кога тие немаат свои, се веселат со нашето, македонското.

Ете што не снајде, сега назад во Стеблево пак комбето по истиот пат истото оро да го игра. Најпосле ги најдовме нашите. На работ на шумата една ливада пливаше во сонце со многу распан и разигран народ. Кон крајот на ливадата се лизгаа неколку потоци кон реката. Седнав на една мала керпа до самото изворче. Скокнаа неколку жалчиња со теракотна боја. Се наведнав, се налив изворска вода, кога ја крезнав главата се сретнав со погледите на луѓе што си заминуваа. Еден млад, убав маж подзастана и изусти на бугарски: - Довиждание госпожа. Со растревожија жалчињата: крек,

крек, крек...

Од Стеблево до Требишта одевме ноќе. Пред нас на коњи одеа момчиња впеша побрзо се стигнуваг-велеа. Да, ама немаше да го разбереме значењето на филмот "Надница за страв".

- Од другана страна на ридон е Дебар, а надолу ене ја браната, колку сме блиску, а не ни даваат - граница.

Богатството на Голо Брдо се децата, џагурчиња како што ги викаат и по сто години не ги албанизирале. Јазикот, обичаите, добрината се сочувани можеби заради затвореноста на просторот. Во зима ни со коњ не можеш од село во село да појдиш, а камо ли во некој друг град.

Во Требишта луѓето се работни, здрави и срдечни. Секоја куќа си има во дворот мала економија колку да се преживее. Се сетив на една прочитана песна: "Ако сакаш да видиш како живеат - Македонци во Албанија дојди во Голо Брдо".

Дојдовме и ја видовме запуштеноста на луѓето на кои државата не им обезбедува основни животни услови.

По два дена на враќање го посетивме и селото Острени богато со македонски градби. Луѓето плави, дечињата палави. На крајот на преставата го грабнаа мечот од Александар да ја испробаат македонштината. Во нив се разбуди свеста за уште еден Македонец - Александар - Искандер. Еј Гзим Острени, еј поалбанчен Македонецу, ти бевме во селото и видовме какви се човековите права на Македонците во Албанија, на твоите роднини.

Слегуваме кон комбињата. Од едно вратниче се подаде млада расна женичка со бџенце в раце. Дувна ветерот и како во вРашиомонг го откри лицето.

- Џагурче, и реков, го видов, нека ти е живо и здраво. Извадив македонска паричка со Ангелот од Курбиново и го ставив под глава. "Ангел на ангелче", од мене толку од Господ повеќе.

- Женава ти го благослови синот, убав знак е тоа, прошепоти свекрвата. Тивко го одбележавме македонскиот обичај да се покаже леунчето на 40 дена пред роднините и си

заминуваме секој по својот пат. Но си ги кажавме ни имињата.

Момчето што ни го покажуваше патот уште од с. Требишта го прашавме дапи бил во Македонија. Ни велеше дека биле скали документите, а на диво не сакал да оди, па да го вратат со туѓи нозе. Не запре патрола, го извадоа од нашето комбе и ете му ги туѓите нозе.

Сирот тој долго го мислевме.

Заминавме од Албанија, во Дебар не пречекаа сите албански симболи. Три дена во Албанија го немаше тоа албанското како овде кај нас во Македонија. Во Голо Брдо од Либраш до Требишта не видовме качаџици, "борци", криминалци.

Кај нас, тие што бараат човекови права, а ги имаат повеќе од Македонците, со децении оперираат од двете страни на границата, не тероризираат, грабаат цели стада, пустошат цели села, се богатат со криминал и сакаат заедно да одиме во Европа.

Ја земав празната торба со која патував низ Голо Брдо. Му се заблагодарив на шоферот што не врати живи и здрави во Скопје и само го прашав дали некогаш возел по лош пат. Ми одговори дека никогаш за педесет години не го поминал тоа како патот низ Голо Брдо. Тежок и патот на Македонците.

ПАТУВАЊЕ ОД МАКЕДОНИЈА ВО МАКЕДОНИЈА ДО МЕТЕОРИ

Во еден врел летен ден Драгица поведе група со неколку автобуси "по патот на светлината", да се посетат манастири што ги граделе Македонците еснафи од Атос до Охрид и од Метеори до Рила. Ја поминуваме границата кај Меџитлија. Трпеливо чекаме и најпосле читаме "Добро дојдовте во Македонија". Патуваме од Македонија по Македонија. Странците би се збуниле, нам не ни пречи, весело е, тргнавме како Македонци и си шетаме низ Македонија. Ни ги вратија пасошите празни, без печат, без трага од внимание. Дури и не зирнаа да не пребројат како што се прави на граница. Некој рече така е само за Македонците, сегде тие се како дома. Од Бугарија и Албанија барем имаме и печат и потпис во пасошите. Не треба да се лелека по граници. Александар ги пречекори за да го обедини цел свет. Сега се работи на истото, ама како да граба во погрешна насока од целта.

Сепак не верувај му на Гркот, ако се поздраваш без прсти ќе останиш. Со децении ја крадат водата, насекаде канали, поплави по нивјето. Изгледа само аир немаат. Нема среќа врз туѓа несреќа. Не му е само Чемерија. Ни го земаа лебот од уста, бензинот, цементот, мермерите, банките. Насекаде стигнаа нивните долги прсти, со Европската унија и Америка зад нивниот грб. Летаат над Македонија и меркаат да не останала некоја фабрика, рудници, локации за резиденции, касарни или полигони. Профитот течи преку граница без царина и ни внесуваат безработица и сиромаштија.

Какви туѓи ловци го грабаат дивечот и планинарските домови, како да нема Македонци. Ги има и тоа со цела душа по сите македонски земји, во сите соседни земји.

Водачот на групата ни појасни за Паралија дека бил нов вештачки град. Тоа се виде веднаш дека е град хотел. Некои Срби изградиле цели улици со хотели и други бизниси. Многу фирми се напишани на руски, како доктор, крзно, храна... Ги разгледувам бундите и прашувам од каде овде се нашле Руси.

- Јаска сум од Леринско, ми вели продавачот. Со Русиве се разбираме со македонскиот и српскиот јазик.

- Јаска сум од Битолско, нашинецу. Се изнасмеавме.

Ресторанот за вечера се исполни. Трчкаат руски дечиња. Екна музика, македонска. Се појави едно етничко Грче со китон фустан какви што носеа Македонците низ Пелагонија. Се појавија и две девојки во саи како ластери се извија и се на нозе кренаа во ора. Вечерата остина. Ни се исполни душата со светлината по која тргнавме. Духовноста што во себе ја носи Македонецот раскошно ја растури по цела Тесалија и Метеори, каде што владееле македонските цареви од Архелај до Персеј и славеле во Дион, Додона, Долфи. Кај Лариса, Самсилова тврдина како во Охрид, Прилеп, Скопје. Сите дигитални камери, се свртија кон старините: "наши се". Не Господови се, нека не чува и рани од Гркот се прекрстија пастирите.

На Метеори врваница од луѓе од сите раси и вери. Дошле од крајот на икумената, од Кина и Јапан, од Африка и Канада, од Шведска и Франција. Македонците се искачуваат по скалите и спилите. Сакаат се да видат и да идентификуваат.

Видете ја црквава "Св. Никола" со исти фрески како во Бигорски, исти резби, двери, исти фрески и букви. Исти луѓе ги правеле, Македонци. Такви карпи, на таква висина, со ништо недостапни, а на врвовите манастир до манастир. Можеби летечки чинии од свемирот ги спуштале на такви места за да се заштитат од рушителските раце на луѓето што не знаат што е вредно и свето.

Ги гледавме градбите и животот во нив со илјади години. Видовме како се берело грозјето, како се правело виното, оружјето, обљуката, носиите, иконите, павтите, среброто и

златото. Видовме како се бореле Македонци и како се кителе и тавреле жените во времето кога Македонија била цела со способност да се создаваат такви општочовечки вредности.

Во подножјето на комплексот Манастири на Метеори најдовме на фабрика за икони и дребулии. Не послужија со локум и чаша вода, како што се послужива во Македонија за празнични визити. Разгледуваме бело. Ништо не може да се сравни со иконите од Охрид од другите македонски градови. Кога нашите икони блеснаа на изложбата во Париз небото им падна над глава од чудо и убавина. Што да речиме за енергетската сила на Милениумскиот крст, Плаошник, театрите, црквата "Св. Троица" и други светилишта што Македонците сега ги обновуваат или градат, со тешка обврска да чуваме сè наше, македонско.

Се враќаме од Македонија во Македонија. На граница не нè рецкаат. Ниту Грк не сирна да види дали сите сме тука, ниту печат ни удри. Ништо, не постоиме за нив, не можеме да докажеме дека сме биле во друга држава. Така ќе беше ако Драгица не ја пуштеше касетата од патот на телевизија. Сè што видовме, го виде и цела Македонија. Сполај му на Бога - постоиме, има Македонци.

КУЛТУРА, ТЕАТАР, КРИТИКИ НА КНИГИ

Драми - Деноноси од Тихомир Стојановски

Седмата книга во едицијата "Лицеум" 2001 година преку Културниот центар "Скрб и утеха" во Скопје ги виде своите светли денови во спомени на Диносии - древномакедонски прослави и театарски почетоци. Сето тоа е видено и слушнато, промовирано и играно. Во истата едиција авторот ги има објавено и книгите "Друм за Македонија", "Времето на скрбизмот", силата на сценската гласност" и сега "Деноносиите".

Авторот е и актер во сите свои напишани драмски текстови и вработен во факултетот за драмски уметности што е можност за практично и теоретско усовршување во овој вид уметничко творештво. Да не ги пропуштиме прекрасните критички написи, особено оние со етимолошката содржина на зборовите. Потеклото, анализата, значењето на зборови со сета убавина и богатство на македонскиот говор.

Тогаш не е чудо што во оваа книга се собрани толкав број драмски текстови напишани и изведени за толкав краток период.

Да го направиме прегледот на "Деноноси". Да видиме што сè истиот ни носи. Прво па сопка. Написот "за античките македонски театри" не сакаше да го прифати и да го отпечати зборникот од симпозиумот за В. Черндрински во Крушево. Зарем не им се бендиса зафат во древноста во првата стапка со пеан, орото, хорот, актерот на македонскиот прачовек од мистериите на Дионис до македонските

царски театри од вистинскиот почеток за историјата на македонскиот театар. Можеби занемарувањето на овој труд на Тихомир Стојановски требаше да биде жртвено јаре во прилог на многу присутните теории за малцинствата во Македонија на кои им се дава предност. Овој текст само треба да се знае и проучува. "Деноносиите" е отпечатена во прилог на 100 години театар "Скрб и утеха", јубилеј прославен со неброени претстави од драмите "Растрел", "Раскрилување" "Тга за лебедот", "Ние", "Зајдисонце" и последната "Олесни, разреши, прости".

Во првите три текста се работи за драматизација на поезијата на Н. Вапацаров, Рацин, Г. Прличев, Блаже Конески, на драмски начин доживевани реплицирно и сепак автентично употребена лирика. Треба да се признае високиот степен на умевање, тоа да се направи за да се изведува на отворено, насекаде, да биде прифатено и како нешто ново и како популаризација на доборо позната литература на македонските поети.

Драмата "Ние" ни застапува текстови спроед Аријан, Библијата, Плутарх, Шекспир. Со содржина од старомакедонски теми. Филип, Александар, Олимпија, Демостен, царување, дилеми, борби, смрт, па ликот на Лидија првата христијанска покрстена од св. Апотол Павле, па сето тоа осовремено со денешни театарски третмани.

"Зајдисонце" е најпопуларната и најдолго изведувана драма. Авторот ја игра улогата на царот Александар Македонски каде што сценски се поврзуваат разни историски настани од средбата на Александар со Гоце и современи секвенци на стогодишно разнебитување на Македонија.

Секоја драма со драматизираните текстови диши и се гуши од болка, од немоќ да се разрешат несреќите на македонскиот народ. Критичкиот тон на авторот создава трагикомички ситуации. Изобилство на трагедии низ нашата историја ги оформуваат ликовите во драмите, тоа е вистинската определба уште од античката драма до денеска. Така е и во последната драма во "Деноноси", на која ќе и посве-

посебно внимание и како претстава. "Олесни, разреши, прости". Што ќе биде на ред, што Тихомир ќе објавува ќе вкаме и ќе видиме. Тоа сигурно ќе биде македонското во мата. Така Македонците и се оддолжуваат на македонија.

ПОСЕБНОСТА НА ТЕАТАРОТ "СКРБ И УТЕХА"

ПРЕТСТАВА "ОЛЕСНИ, РАЗРЕШИ, ПРОСТИ"

Една мала но постојана екипа од 7-8 души опстојува како театар, изведува претстави, организира трибини и анекти и ја развива театарската свест со минимални средства, презентирајќи ни од година во година нови претстави. Сите драмски текстови ги пишува Тихомир Стојановски, а ги режира Владо Денчов. И двајцата во исто време се претставуваат ако актери во секоја изведба, постојано и верно.

Последната драма "Олесни, разреши, прости" крие во себе некој сплет и поврзаност на настаните од пред четиринаесетина века. Сиџето е кратко. Почнува со карикирана слика за доаѓањето на Словените иако ефектот е обратен: видовте како било, како што не учеа. Фонот е медиумски каде што низ експресија се менуваат слики. Светите браќа Кирил и Методиј глаголот на сцената: аз, буки, веди... тоа е причина да полуди директорот и тоа пред избори.

Аристотел ја раскажа "Илијада" во десет реда и додаде: секој ред и секој збор така се исполнува во себе да крие безброј драми (како целини). Тоа на авторот му е добро познато и го применува во своето творештво. Друго е прашање што во тоа ќе види режисерот и што и како ќе го доживее актерот. Надополнувањата што се прават од сите ја завршуваат тимската работа.

Ја гледав претставата повеќе пати пред и зад завеса. Тоа ми овозможи да ги видам сите тешкотии што мораат да ги прѣбродуваат.

Прво тринаесет улоги во текстот распоредени се на седум актери. Вместо актерот да не излегува од улога мора повеќе пати да се трансформира и да се враќа со голема концентрација на разните ликови.

Навистина Хичкок во сите свои филмови се појавуваше со еден свој кадар, повеќе како потпис, а не за поголемо штедење во оскудноста како што е случајот со Денчов, рас-тргнувајќи се како режисер и актер. Повеќе пати се потврдил на ист начин, а можеби претставите многу повеќе би добила кога би бил само цврста рака на усогласување на разните фактори што го прават театарот. Така е тоа кога се нома редовно финансирање. Театарот е секаде ист, нема мал и голем, главен и спореден како и улогите. Тоа и го докажува "Скрб и утеха".

Во претставата "Олесни, разреши, прости", освежување се улогите на Зорица Панчиќ и Филарета Атанасова каде што ја зграбчуваат публиката со секое појавување да се развесели и да аплаудира. Улогата на Едмунд Сотир како милиционер, како Гиго и како граѓанин со својата автентичност му обезбедија симпатии: не глумел, ист бил. Конечно, Ердоан Максут лесно се справи со сложеноста на ликовите и не е ништо чудно кога мајка му Сузана со татко му исто актер, од дете ги гледал на премиера и во театар и во филм. Надареноста е и наследна, секако. Браќата Кирил и Методи и ништо да не зборуваа доволно беше нивната појава. Костимографот Розе Трајческа направила живи фрески. Можела да се потруди истото да го постигне и кај другите, особено кај актерите со по две и повеќе улоги.

За овој театар и за оваа претстава посебно сакам да се искажам за ексклузивноста на играта на Страшко Милошевски. Подолго време ја следам неговата активност на сцената, неговата разноврсност на улоги, а што е најважно неговата меморија. Се сеќавате ли на суфлерот на сред сцена во сите театри подзаскриен од публиката. Страшко си е само суфлер на себе. Длабоко во својата свест ги распоредил улогите и нема заборавање. Умот, изгледот, дикци-

јата, сè му е доделено. Па како тогаш нема да се движи толку суверено на сцена и насекаде меѓу луѓето. Застанат во поза на Јане Сандански ја кажуваше песната на Ренцов за Јанета. Потоа Болен Дојчин, па други текстови за секоја пригода. Зборовите како бистри поточиња се слеваат во силна река, тоа мислата расте и ја бранува душата со монолог, со мон-одрама или со молк, роден е за сè од тоа. Таквите луѓе го прават театарот. Такви се луѓето во "Скрб и утеха" затоа да од ништо прават нешто. Тоа се луѓето, сите подеднакво важни. Глумецот може да маркира, техниката никако. Сите заедно се стремат кон совршенство да и се служи на уметноста и да се одбележуваат јубилеи, Овој пат 101 г. од постоење театарот на Чернотрински. Театар, македонска определба.

ИДЕНТИТЕТ

Книгата "Гимназиум", разговорите во Симпозиум, Лициум и уште многу други македонски школи со машки имиња од времето на Аристотел не се случајни во употребата до денеска. Тие биле практикувани во Пела, Егеја, Стибера, Лихнида, Хераклеја, Стагира, Александрија - градови светилишта со женски имиња низ цела Македонија. Дали тоа Големата Мајка не го зела Македонецот за рака и грот букви со светлината му фрлила врз умот за да го просветува светот. Денеска таа фаланга од букви и зборови тропа на сите врати и прескокнува граници за да ги најде своите роднини кај сите соседи сè до Русија. Убаво си ги сместиле македонските зборови во етимолошките речници. Удрџа врз македонската најстара култура како да сме сирачиња без ништо. А, кај соседите, спротивно на логиката за идентитетот, гледаме сè по двајца: македонски Бугари, македонски Срби, македонски Грци, македонски Албанци.

Патешествијата на Тихомир Стојановски опишани во Солунскиот и Измирскиот сон, болката во Пустец, тумбите во Пела и Дион ни наликува на тажење со јамбот на македонските солзи. Така е за Македонците во туѓи држави. Кога поминува покрај споменикот на Мајка Тереза и Скендер бег, присвоени Македонци, се прашува зошто нема споменици на Архелај, Филип, Александар, Клеопатра, Самоил, Крале Марко, Св. Павле, Кукузел, Јустинијан, преродбениците или Илинденците, сите Македонци. Толку херои, светци и маченици не може да се соберат во толку смалена и ограбена Македонија. Нека им остане по нешто наше, тие ништо немаат свое, не само во соседството, туку и понатаму во светот. Светите имиња на Македонците тежат врз нашите грбови и стегнати во нашите срца. Наши се, македонски се, било каде да се.

ДУХОВНА СИЛА

Врз секој напис во книгата "Гимназиум" Тихомир ги будува асоцијативните полиња во македонскиот ум и нè сетува дека славејќи го Илинден ние го славиме и ипковиот Херонејски Илинден. Кога одиме во театар ја должуваме традицијата на Еврипид во Дион и другите едонски театри по светот.

Кога ги крштаваме децата ни доаѓа Св. Павле од лијата. Кога гледаме меч ни наидуваат слики на едонец на бел коњ. Принцот. Царот. Ангелот. Кога се элиме во чест на Дионис ја одржуваме песната и ората едонски. Кога ја читаме Анастасија за житните полиња зпени со крв ги забораваме маките македонски во нивно-ечно постоење. Тоа е книгата што ни соопштува и нè потува на размислување и Македонствување.

СКРШЕНОТО КОПЈЕ НА ПСЕВДОНИМОТ

УШТЕ ЕДНО ИЗДАНИЕ НА "ЛИЦЕУМ" ОД СКОПЈЕ

Да ја согледаме реалноста како избор меѓу живеење и умирање. Ни се проектира Хамлетовата дилема "Да се биде или не...". Македонија ја снајде поголемо зло од Данска.

Шекспир кажува сè и потсетува на сè што било и што треба да биде. Навраќањето кон неговите текстови ја дава нашата разврска, на нашето минато и нашата иднина.

Ми се падна чест и оваа петта книга на Тихомир Стојановски, од едицијата "Лицеум" да ја промовирам. Претходно бва книгите "Друм за Македонија", "Времето на скрбизмот", "Силата на сценската гласност" и "Драми - Деноносии". Така, можам да го гледам растот и моќта на раскажувањето на еден вљубеник во Александар и во Аристотел, во театарот, во ритамот на зборот и во стапката на македонското оро и нивната сличност со древните песни во чест на македонските богови и македонските кралеви.

Овој пат во оваа книга кај овој автор со толкава асоцијативна дарба се среќаваме со неговото сопствено надминување да го допре В. Шекспир со корените на театарот и современието на Македонија.

Дали е Шекспир псевдоним, дали е компилација од древно-драмски збиднувања, дали се крие некое друго име зад тоа лице? Се кршеле многу копја по тоа прашање. Копјето што го искрши Тихомир со оваа книга извира со многу битни

согледувања за осовременувањето на Шекспир.

Има нешто гнило во државата Данска. Тоа смрдено дувло, таа Данска како Македонија денеска. Данска за Шекспир е затвор на душата каде што нема разлика помеѓу животот и смртта. Данска е послана со трупови на кралеви и војски. Во драмите "Хамлет", "Ричард III", "Магбет" и во сите други 36 драми од крајот на 16 век Шекспир го создавал англискиот јазик и ја претставувал Англија со драми што повеќе од 400 години ништо не изгубиле од својата актуелност. Како секој народ да ја доживува данската драма како затвор низ цел свет. И Јан Кот ќе рече дека Полска наликува на Данска. Такви корелации нашиот автор избилно користи и ќе рече дека Македонија го допре смрдливото дувло на Данска. Се пука, се убива, горат македонските куќи, се постила земјата со невини жртви, ни се брише Уставот и народот, не ограничува и ни се намотнува туѓа сила. Нагрнале Хамлети, Ричарди, Магбети со крвави мечеви, талкаат низ Македонија, сејат драми. Зарем треба да чекориме како во Шекспиров театар? Да ја согледаме реалноста како избор меѓу живеење и умирање. Ни се проектира Хамлетовата дилема "Да се биде или не...". Македонија ја снајде поголемо зло од Данска.

Драмите легнале во душата на луѓето. Се чека само кој ќе го надмине Шекспир во нивното опишување.

Кршењето на копјата со емотивна анализа во оваа книга Тихомир ја прави како состојба на болка, неправда, загуба. Тој и како глумец има искуство со монолозите од Шекспировите драми. Тоа му дава и поголема вредност, како на пример, во улогата на Хамлет да се искажат сите несреќи што го притискаат човекот, да се изговара монолотот, а да се опфатат сите дилеми што ги зафаќаат сите луѓе, а не само во Данска.

Нели инспирацијата е тоа "гнило дувло"? Нели Данска е затвор како и цел свет!? Од Шекспир, од Македонија, од Аристотел и Александар за подобро да ја разбере Данска. Така сега треба да се тргне - од Шекспир за подобро да се

разбире Македонија, како што тоа го прави оваа книга. Тоа не го потврдува временското и просторното поистоветување на реален и уметнички план. Хамлет е дилема. Цела Македонија живее во дилеми. Ричард го јавнал апокалиптичниот коњ и бодина преку поле од трупови. Го менува кралството за коњ. Ја менуваат нашата земја за ништо и за бордели.

Магбет зборува со сенките на смртта на оние што ги убил. Излудува. Ќе има ли казна за македонските целати? Колку цркви, манастири и свети места осквернавија? Треба да се осветат. Ги слушам наречниците и Патија од Делфи, Додона, Дион. Праќаат Ангели и Светци да ја спасат Македонија. На сон на Апостол Павле му се јави Македонецот и му кажа како да ја просветли Македонија за вечност.

Шекспир кажува се и потсетува на се што било и што треба да биде. Навраќањето на неговите текстови ја дава нашата разврска, на нашето минато и на нашата иднина. Размислувањата и ваквите книги се добредојдени. Очекуваме да прочитаме една нова драма во стихови од Тихомир Стојановски како што пишувал псевдонимот Шекспир. Македонија е драма.

"МАКЕДОНИЈА", КНИГА НА СИМЕ ПАНДОВСКИ

МАКЕДОНСКАТА РЕЛИГИЈА ПРЕТОЧЕНА ВО ХРИСТИЈАНСТВОТО

Постои еден свет библиски народ и една света земја-Македонија. И самата Библија, Новиот Завет, што го напишале Македонците Птолемџи, во тие пра стотини години на владеење со светот на Македонците по Аристотел во ауката и по Александар на царствата. Потоа пак си станале Македонците во полна доминација. Им направила држава како македонската со Македонци. Со македонските школи Лицеум, Музеум, Гимназиум, Симпозиум се падеа целиот универзум, во главно Ум, сублимира во свест на Македонските луѓе во Александрија, светската престолнина. Нема цар, цезар, конзул, нема поет, лекар, филозоф што не се школувал во Александрија врзоставштината на македонската култура.

Во една прилика ми беше поставено прашање како ќе сум ја разубедела светот дека нема грчка филозофија. Моите потражувања за антиката не се осамени. Многу луѓе денес ги јечистиуваат матните толкувања за Македонија па ни еден, нејас, сносиме одговорност за туѓото незнаење и не водиме сметка за нечие разубедување, туку за вистината. Светоста станува.

Симе Пандовски сосема се посветил на таа проблематика и еве ја неговата шеста книга "Македонија и христијанството". Овој пат тој ни ги разработува збиднувањата од пет векови, поточно од Александар 3-ти до Константин Велики, време на најголема преписувачка компилација, со цел

да се одземе сјајот на една цивилизација, македонската, без која денес не ќе беше ни една од постовчките.

Во својот истражувачки потфат Симе ја согледал тенденцијата на една нова идеологија на поробениот народ, идеологијата на Христијанството. Откако Римјаните го поробија македонскиот народ, сè што можеше да се спаси, брзо се трансформира од наука и филозофија во религија. Новите оратори и апологети беа Апостолите, Ориген, Тертулијан, Августин се до Аквиноски, како и царствата од Аврелие до Константин. Сите тие црпат идеи од Стоичката филозофија, митологијата и новата вера сокривајќи го македонскиот дух во ново религиозно руво. Свети Павле дошол во Македонија од Македонските источни царства, од Египет, Сирија - Антиохија, доаѓале Македонците да помагаат во Македонија, со ширење на Христијанството, како борба против римското ropcтво. Затоа нема Македонци Римјани, туку Македонски маченици и светители во единствената света македонска земја.

На римска страна остана прогонувањето, мачењето, убивањето, разрешувањето на сè што е македонско и присвојувањето на писмото, боговите, богатствата. На македонска страна опстојуваше ризница на учрните луѓе, умот и создавањето на Христијанството во Македонија и од Македонци.

Текст по текст, се преводи и толкувања, Симе Пандовски ги собира случајно останатите фрагменти во светската литература што одат во прилог на Македонија за исклучителноста на македонскиот карактер на Христијанството. И, како во секоја своја книга научното го прави лесно пристапно за секој читател, за нас и за иднината наша Македонија.

ПРЕДГОВОР ЗА КНИГАТА "ГОВОРНИ ВЕЖБИ" ОД ТИХОМИР СТОЈАНОВСКИ

Ако човекот е стил, стилот на човекот Тихомир Стојановски е неповторливо создаден од некои магиски кодови на совршена градба и дарба да раскажува сè. Стилот во секое пишвање го потврдува него самиот со многу осмислувања. Дури и книгата вза говорните вежби може да го добие статусот на дело за изведба како драма за зборовите. Од каде му е таа сила сè што ќе допре да го оживее. Како амбар со жито реченици, зборови за македонски начин на искажување, како повик за истражување да се трби македонското.

Искажувањата му се двосмислени. Од една страна говорните вежби, од друга страна македонското битие сокриено и затворено во некоја бисерна школка во длабочините на Егејот, во убавината на македонските уметности на меѓусебно проткажување на старините од митологијата до денеска.

А македонскиот народ е свет. Еднаш владееше со светот за да ги исцрта движењата на светската култура. Тој народ им ги приближи на сите своите божества, Музите, мистериите, театрите. Аполон, Орфеј, Дионис, Музите ги веселеле Олимписките богови. Биле на свадбата на Кадмо и Хармонија, на Пелеј и Тетида. Потоа Тетида го роди Ахила о сончев македонски диск, а Семела, ќерката на Кадмо го роди Дионис за да ги воведо во Македонија игрите, процесиите, славите, со кои македонскиот народ се доближувал и се поистоветува со Боговите.

За тоа ни зборува книгата на Тихомир Стојановски за митолошките обреди и раѓањето на зборот, значењето на изговорениот збор.

Ако Музите го научиле Хомера да ги запишува ПЕАНИТЕ (химни во чест на Аполон) да ги пресоздава во ЕПОВИ, така ги научиле Македонците да ги слават нив од обдарените

уметници да го искажат творештвото уште поубаво, поубедливо од стварноста. Во потрага по убавото се здале кралевите, Боговите, народот и Аристотел со татко му Никомак, Никола од Македонците. Така и Аристотел не е само Стагирецот, туку Македонец по род. Пред тоа Перикле во Атина се зафати да прави кралски градби со демократи. И беше ги собрал околу себе Поликлет од Арг, Хродот од Корија, Тукудит од Амфипол и на многу други им го одзеде името од родот и им намести име на градови за да им се заматне македонската трага. И сите ги зеде на душа, не можејќи или не сакајќи да им го заштити животот. Кралот Архелај си ги прибра во Дидон и Пела Европид, глумецот Агатон, музичарот Дамок, Тукудид, но ништо не можеше да стори за смртта на Сократ, Фидие, Протагора, Питарогра, со се 40-те ученици и многу други другари на Еврипида додека беа во Атина.

Во Македонија никој никого не убил заради лични убедувања, напротив, овде имаме неми сведоци за македонскиот подем: ѕидините, театрите, архолошките предмети, накитот, мозаците, фреските. Живи сведоци ни се зборовите, жива материја што ни раскажува и за исчезнатото и за постоечкото. Затоа Тихомир Стојановски тргнува од зборовите, изговорите, играта до свеста на актерите. Кога вели: Затвори ги очите... мисли на тоа подобро да се чуе, да се види, со ум во себе за избраните на светлоста на играта и врската со публиката и народот.

Чувство, мисла, ритам од вокалите на Лицеумот (Музеум) стапка на владеење со себо, со сцената, со народот, светоста на македонското постоење, поим, или категорија како што ќе рече Нико Македонецот. Така треба да се прави книга за театарот. Да се тргнува од изворното, од Македонија спрострена меѓу Аристотеловите категории на постоењето, мистеријалното, движечкото, временското, просторното во што се раѓа и живее театарот. Токму така треба да се вежба говорот, како дишење, како движење и емоција што постои, се развива и го исполнува просторот, душата мислата до последното место во гледалиштето. Вежба за говорот како ритам од природата, орото, срцата на сите нас и среќа за новата книга на Тихомир Стојановски и неговата творечка работа.

НАПРАВИ ДОБРО, ЖИВЕЈ ДОБРО, ПИШУВАЈ ДОБРО ЗА МАКЕДОНИЈА

"ПОГЛЕД ВО ОГЛЕДАЛО" ОД ТОМЕ СЕКУЛОВСКИ

Мислата почнува со некој наивен извинувачки тон, а потоа осилото го забодува право во лице за да ги подуе тие што ја мразат и што ја клеветат Македонија.

Пред мене е книгата нова, најнова што "Студентски збор" ја издал во оваа 2002 година. Тоа е книга на економист што се занимава со карикатура и одеднаш во огледало ги огледува, ги зирка сите збиднувања за овие десет години од осамостојувањето што се случуваа во Македонија. На јавноста ѝ е познато дека сè што пишува и сè што работи е само и само за Македонија. Тоа се знае и без посветата на првата страница. Овој пат огледалото не е нарцисоиден инструмент на народот, туку "подвижните светлечки огледала" како што пишува, ги поттураат новинарите за да се огледа само искривена слика за стварноста.

Критичкиот ум со духовита мисловност блескоти низ секој напис во пишувањето на авторот Секуловски и формира јавно мислење онакво какво што ѝ треба на Македонија. Така прават сите во светот, така треба и ние да го истакнуваме тоа што е во наш интерес, а не да ни се натураат ставови за ништење на Македонија, ќе пишува, потенцирајќи го значењето на македонската историја, култура, јазик, традиции. Мислата почнува со некој наивен извинувачки тон, а потоа осилото го забодува право во лице за да ги подуе тие

што ја мразат и што ја клеветат Македонија.

Најмногу се осврнува на новинарите, коишто ден низ ден ги сликаат терористите, непријателите, несреќните и пишуваат за нив за да ни вметнат некои туѓи сурати наместо вести за нашите способни и храбри Македонци. На едно место ќе викне: "Штотуку го сликаат Бин Ладен, да не сакаат и него да ни го донесат овде". Никаде да се видат позитивните факти што нам ни одговараат. Политичари, министри, универзитетски професори, колумнисти и сите други што не ја сакаат Македонија и не работат за доброто на македонскиот народ, што ни го делат народот, што ни го крадат стекнатото и природното богатство, на сите тие им е пратено жегнувањето на хумористичкото осило:

- Весникот "Дневник" да се именува како "гневник".

- Зборувате ли англиски, француски, германски, руски, албански, грчки... Еден ден ќе не прашаат: зборувате ли македонски?

- Некои ги навредуваат националните чувства со кумување на политичките партии. Еве како се станува кум на туѓа партија, за возврат: "Лига(ва) демократија", "Лига (во) демократијата", "Ли(з)га(ва) демократија".

Сите овие примери за мене се карикатура без слика. Браво за стилот, за зборот, за начинот со којшто авторот во "Поглед во огледало" сака да ја види Македонија таква каква што заслужува: независна, стабилна, обединета, со нов импулс за проширување на македонското културно богатство во светската цивилизација.

Направи добро, живеј добро, пишувај добро за Македонија - тоа е пораката Македонци мои.

ИДЕОЛОШКА БОРБА НА ДАВИД И ГОЛИЈАТ

Читам и не можам да поврнувам, ејгиди молњи зевсови, излиени од анонимуси, безимен од себе сам, неспомнат по име иницијалец Љ.Т. Кој е, кој може да биде?

Некои од малцинствата, некои луто ми велат, кој може толку омраза да лее по с# македонско од митологија до историја задскриен зад културата. Но, не ми се верува во тоа. Гоа големо "Т" тоа е моќ. Поезија. Не може друг така да се соди во татковата фотелја и цел живот да се нишка цедејќи во македонскиот денар за култура, без хабитација, без гворештво, без ништо. Не, нема надеж од наследните функции во културата. Дамаклов меч над културата, над театрите, над креативноста. Не може телевизијата да биде немилосрдна кон театарските претстави, туку тој немилосрдан рез на изборот. Некогаш имавме драмска средба на телевизијата, еднаш неделно драмска претстава или филмувана драма. Руските класици сукцесивно одеа три месеци без да им се наштети на естетските вредности, напротив, ако се трикажува, а не се забранува делото, ако се види може да се оценува или отфрла. Априорното не го трансцендентира апостериорното.

Талентираниот Тихомир Стојановски познати на јавноста и на медиумите како театролог, актер, новинар, автор на драмски текстови, отпечатени книги и ред други активности во македонското културно милје и со посебни на многу специфичен начин, трудови врз етимологијата на македонскиот збор, ете доживеал од Љ.Т. да биде игнориран да му се лути, да му ја забранува претставата, му се може да се топори.

Пред Втората светска војна во Германија во фоајето на театарот Гебелс изјави: "Кога ќе го слушнам зборот култура

се факам за пиштолот" - го изнервираа актерите Евреи. Што толку го нервира Љ.Т. претставата "Зајдисонце"? Знае ли тој колку време, колку идеи и работа на колку луѓе се потребни за една претстава? Не, нема дијалог со среќниот дрзок уредник, да го упатиме на Аристотел, таткото на науките и на естетиката како теорија на уметноста, бепким нешто ќе научи за театарот и гимназијумот.

ВО ЧЕСТ НА ХРИСТИЈАНСКИОТ МАКЕДОНСКИ ПРАЗНИК СВЕТИ КОНСТАТИН И ЕЛЕНА

Денеска четврток 3 јуни одбележан во православните календари големиот македонски празник Свети Констатин и Елена. Светиот цар Констатин роден 285 година во Ниш тогашна Македонија владее до 337 година и Светата царица Мајка Елена ги слави целиот христијански свет. Заради озаконовувањето на христијанството донесување закон за запирање на прогонот на христијанските маченици на целата македонска територија или империјата во Шпанија, Британија, Галија, Балканот, Мала Азија и Египет со која владее Констатин Први Велики слично како Александар Македонски. Констатин лично учествувал во Никејскиот собор во 325 година и ставил крај на сите секти што се јавувале во христијанството. Започнал масовно покретување на паганите низ цела Европа со која владее од 306 до 337 година. Градел цркви, манастири, храмови, базилики (царски цркви), театри, библиотеки, стадиони, раскошно украсени со статуи и мозаици. Особено во неговиот царски град што го изградил и го именувал по себе - Константинопол (Цариград).

Мајка му Царицата Елена е осведочена христијанска мисионерка. Многу патувала за да ги дарува црквите и манастирите да ги заштити прогонетите, да ги нахрани сиромасите од Констанца до Палестина, Ерусалим, Витлеем, Маслиновата Гора. Во Ерусалим царицата Елена ја изградила првата христијанска црква која и денеска сведочи за нејзината моќ како и сите други базилики низ Македонија што допрва се откопуваат и погрешно се нарекуваат византиски. Во Константинопол Македонците дапо девет династи цареви со името Константин од Констатин Први Велики до Констатин

единаесети палеолог кој го развиле и го штителие христијанството насекаде во светот со вградена македонска традиција и култура изразена во градбите, мозаиците, иконите што до денеска се сочувале и оправдано го заслужуваат целото светско признание. Тоа се трагите што Македонците ги дале во светската историја и христијанството.

РЕЗИМЕ

ВОЈНАТА ВО МАКЕДОНИЈА ОД 2001 ГОДИНА

Некогаш војните се воделе во строј, еден спроти друг, водачите го решавале изходот. Друг пат се укопувале во ровови. Организиран геноцид. Атентати и убиства на претседатели и други водачи. Киднапирање и прогони. Делби, колонизација, договори на големите сили. Штети и жртви. Во Македонија изненади застапеност на сите форми од светските судири. Глобалата на кризи никого не заобиколува. Цела Македонија трпи штети, а виновници нема. Се изнапукаа, изрушија, испопалија, изубија и протераа население. Амнестија за агресивната страна. Да ја видам Америка кога ќе го амнестира Бин Ладен или Европа ЕТА, ИРА, Очалеан (Курдите) или Ирачаните. Чудна логика: тој што се брани да се казни, да се убие во Хаг да се суди. Америка побара и доби амнестија за сите разрушени држави, за Србија, за Авганистан, за Ирак и за соседните страни на народите. Исто како однапред договореното разбојништво во Македонија. Чудни некои современи и контролирани војни. Тие пукаа три пати сега вие само толку. Тие се укопаа, да се укопа и војската. Не смее прекумерна сила. Меѓународните сили немаат мандат за заштита само набљудуваат како гинат македонските војници, како се проторупа населението како му се уништува имотот. Болниците не можат да ги примат сите ранети. Горат 150 села во Македонија. Се редат злосторства од Карпалак, Вејце, Бриони, Љуботен. Заседи и масакри врз бранителите на Македонија.

Муслиманите во Алжир со секири и стапови им ги кршат главите на цели семејства и цели села. Татарите играле фуд-

бал со човечки глави. Тоа што го сторија Шиптарите по Македонија не го правеле ни Хуни, ни Татари. Уште се фалат со злосторот. И по три години го прават истото топорене. Траумата ја прекрива цела Македонија. Кој ги предаде војничкињата? Кој ги киднапира цивилите? Кој пустоши со оружје по друмовите и домовите? Албанскиот процент во власта ги покрива. И најголемите злостори ги амнестира, директно или преку Хаг. Албанскиот корпус во војската, во полицијата, во министерствата, во Парламентот ја кроти судбината на Македонија во согласност со меѓународните фактори, оплеснувачи, советници. Македонија сама да се бранела, сама да си ги чувала границите, сама да си спроводела реформи. Пред секои избори кризи за да има оправдување да се задржуваат медијатори. Патот до Европа залажување, како пат низ трње до небото. Ни обезбодувале мир. Детето ми беше 80 кг., кога отиде војска, во сандакот нема ни дваесетинаг тажат мајките, плачат сираците, колнат роднините што и по три години не можат да остават цвеќе за помен на места каде што гинеа бранители.

Во Македонија владеел мир, ама само за нив за екстремните криминални групи. Нивните поддржувачи.

Војната од Скопје до Тетово и Куманово ги опфати сите реони. Во Липково пресуши езерото. Останаа без вода стотици илјади луѓе на пеколни горештини. Вентилите ги чуваа терористи. Железничката пруга три години не работи кај Радуша. Од Арачиново претеа дека ќе го бомбардираат Скопје. Во еден таков ден тресна звучен удар од Сухој врз мојата кола. Прво помислив дека сум погодена со нешто најсилно што сум го слушнала до тогаш. Умрев, си помислив, и колата сама се движи. Потоа ги видов хеликоптерите и сребрените авиони како блујат огнови над Радуша. Сега, го видов поменот на огромен број со сите команданти и Али Ахмети.

Зарем толку Албанци изгинале во Радуша, се прашував, зарем до сега беа победители без загуби, а ваму бараат слава за тие што убиваа Македонци во Македонија.

СИМБИОЗА

Југославија се распадна. Пет држави се испилија како етнички чисти. На Македонија и залепија опаш како Биша Југословенска мултиетничка држава, за да се башкарат нивните малцинства. Резерва за натамошно грабање, делење, дивеење под изговор човекови права и демократија што ни самите македонци ги немаат во својата држава. Малцинската симбиоза над македонското ткиво не е ништо друго туку корист што паразитите, лишаите, крастите се хранат на туѓ грб низ македонските планини и македонските градови. Да ископале ровови, да довлекале нечуено оружје, да ја минирале земјата, од секоја куќа во секое село бункер да направеле со погачи и пити да се гоштивале, со хуманитарна помош да се прехранувале, толку чеда по едно на мајка испоубиле и вчесни албанци сакаат да биделег. Македонија во црно ја завиткале, колку доца сираци оставиле, колку ранети одвај преживоале, на крв македонска се настрвиле и нагрнале на ограбување, убивање, лажење и уценување. Македонија ќе ја делеле, без име, без устав, без народ ќе ја оставале.

-Дијалог, цел свет згрме, истите тие што бомбардирале, сега совети ни даваат: "Западниот развиен свет не признава разговор со оручје, демократија, човекови права да се дадат за да не се пукало". Македонците христијани биле, ќе ги удриш по грб образ ќе ти свртат. Дobar некој народ. Пред две години на сите се им даде иако тогаш за возврат ништо не доби, сега пукотници и загуби, грабање, рушење, загадување и бегане како германците од Тетово. Мила им е својата кожа, а на другите нека им се дери. Народот на цедило е само раселен, не е бегалец, па што? Симбиозата на паразитите се мерат само со користа што ја добиваат.

Грците се шекнаа. Министрите секој ден слетуваат во безимената земја, да не ги испреварат албанците во грабање на териториите, да не им се сопрат конвоите со кипери со кои ги преселуваат во Грција македонските планини од мермер и злато. Се растрчаа со идеи и предлози како и од оваа војна да извлечат што повеќе профити. Го опустошија македонското стопанство. Барем можеа методот на метла што кај нив ја применуваат да ни ја позајмат. Што со нив се договараат не разбравме. Тие со албанците и бугарите имаат истоветни совети од Европската Унија: вДа не се одговара на тероризмот со оружје. На албанците да се задоволат сите апетити а на македонците?

Во симбиозата на Македонија изгледа Бугарија е изиграна. Не и дозволија да влезе и да се пресмета со албанските терористички фамилии како што тоа успешно го стори пред шеесет години во Македонија. Илјадници бугарски проститутки ќе бидат вратени и на албанските макрота ќе му ја скратеа повеќе милионската корист и заработувачка со кои што се наоружуваат. Криминалот со криминал се здружува. Можеби НАТО силите како главни консументи на тие вчовекови праваг мислеа дека им се одолжуваат на албанците за неплатената кирија на касарните, патиштата, фабриките и сета бесплатна инфраструктура. Македонскиот народ не ги заслужи ни штетите ни жртвите од ниеден од нив. Утешно за Бугарија ќе биде ако за невмешувањето во кризата добие некој гратис од девизи и логистика за НАТО. Тогаш може да ги собере сите албанки од ротирачките војнички бракови по борделите околу НАТО базите.

Сега сите нека си бараат друга симбиоза да паразитираат низ побогати земји, европските на пример. Нивните медијатори имаат богато искуство од пред стотици години што сега и го зацртуваат како идеен пат на Македонија. Се прават дека не разбираат дека тероризмот кај нас се прелеа од нивните матични земји, од албанците што го практикуваат целокупниот криминал за тероризирање не само на Македонија туку се пошироко каде им се дала тезга.

Нека ни се живи и здрави нашите толку способни пот-

ароли, ги надвишија сите светски дипломати. Од крлежите ами се отресиравме и никогаш повеќе симбиоза со нив. Нека м е лесна земјата на младите момчиња што кратко поживее-и. Ништо нема да забравиме. Тие што исплашени од ова што е снајде, навреме се иселија заедно да ја сакаме, да ја спавуваме и да ја исчистиме Македонија од секој вид натрапни-и.

ПРОЦЕНКА НА ПИШУВАЊЕТО

Во Косово војната заврши. Како и секоја војна со загуби. Куќи, фабрики, патишта, цели села се сневидоа, се изгубија и животи. Милиони луѓе снеса од воена Албанија Чеченија, Косово и други земји што не биле во војна. Преселби. За Босна гласините велат дека загинале над триста илјади луѓе. Само Албанците во Македонија по пописот се зголемија, а ако пет војни водеа во туѓа држава, во Словенија, Босна Хрватска, Косово и Македонија. Едни исти луѓе, платеници во војните и по ист број гласачи. Кај им се мртвите души? Лагите за масовни гробници или тоа се лаги за голем број на луѓе под амблемот на ОВК. Што бара Косово да се бори во Македонија? Што бара процентот од Македонија да се грижи за Албанија, Косово? Сметките нека си ги видат со меѓународната заедница. Тие ги обучуваа, ги облекуваа, ги хранеа, ги штитеа. Им влегоа во Косово со булдожери и им ја закопаа државата во која порано подобро живеела. Тие се одговорни за сите пресни гробови низ Македонија, особено во Арачиново и Радуша. Важно командантите им се живи да бараат од слеп очи. Да не треба пак да им го дадеме тоа што си го заслужиле или да ги оставиме слободно нека си слават спомени и пирови победи. Ако сакаат вистински да си го зголемат процентот, ќе мора да се растрчаат по борделите низ Европа, да си ги соберат доходовните девојки. Палестинките рафаа под шатори 40 години. На Косово КФРО владее и растура. Администратот Штајнер си однесе една Албанка. Ај да не им се мешае во нивните работи и така сè им се измеша. Се рафале со куршуми в рака, да не ни припукаат пак. Можеби затоа толку силно и го стегаат оружјето в рака. Не знаат ништо друго, додека не разберат,

дека нема среќа врз друга туѓа несреќа.

Низ Македонија поминале римски, словенски, турски, грчки, бугарски, српски, албански, европски војски. Сепак оставиле да биде Македонија на Македонците.

Со војна и без војна Македонија се ограбува. Постојат разни изговори и крстоносни војни во повторување. Горчливо сознание ни ја стега душата кога ги гледаме музеите во светот претрупани со артефакти од Македонија. Писмото, книгите, евангелијата, иконите, везовите, накитот сè тоа ни го одземале за да се китат европски држави што не не признаваат.

Тоа што се случуваше во Мала Азија и Египет кога Македонци оставија трага во сите култури за да може сега Европа да ги ограбува, истото ни се случува и нам. Во Стоби, Хераклеја, Лихнида, Требениште, Стибера, Марвинци... Ископните се испразнети. Мермерни столбови, статуи, садови, оружје, пари од македонските цареви се најдоа под метален чекан. Од Стибера, само од храмот на Тиха, однесени се 28 женски статуи на музи и богинки и уште други статуи и кипови околу 80 античен предмети од Гимназиумот, Лицеумот, Театарот. Уште се копа, уште се краде кога светот увиде дека највередното од Македонија е под земја. Во Кабул откопаа депо со златници од Александар и други македонски предмети што досега мајката земја ги криела да ги сочува. Во Багдад сега го разнесоа најбогатиот музеј во светот и со македонските вредни археолошки предмети. На Американците не им е војната само за нафта туку и за архаичност. Кој им е крив што се млада нација откако ги уништија домородците. Албанците во Македонија славеа 90 години писмо, народ држава покрај македонски градови сгари и по 6-7 илјади години. Осинчани, Говрлево, Охрид, Драч, Аполонија, Хераклеја...

Во Авганистан, Ирак, Косово се рушат културни споменици што времето ги поминувало. По ист терк македонските албански војници разрушија и оскрнавиа многу цркви и манастири. По интернет одекна веста за Лешочкиот Манастир. Го

минираа албанските терористи светилиштето што илјадници години ги собирало Македонците на прослави на Голема Богородица. Пукале во светците. Господ нека им е на помош. Над вратата, високо во ѕидините, единствено што остана од храмот остана фреска на двата светци со широко отворени очи да сведочат за злосторот и да казнат, зошто светите луѓе од Македонија не се одмаздуваат, а не ја земат крвта. Други тоа ќе го сторат.

Светите Врачи Кузман и Дамјан, Пантелејмон Климент и Наум, светите војни со копја в раце од прастарите цркви: Св. Ѓорѓија, Св. Димитрија, Св. Гаврил, Ахрангел Михаил и целиот небески одред ги демнат злосторниците како ламјите што ги убиваат. Нека им биде и нека ги снајде проклетство. Солзите на земја не паѓаат, ги собираат Македонците и светците. Затоа Македонија е на Македонците.

Две илјади и прво Господово лето. Ни се појави некој Хибрид, ни војна, ни востание, ни борба за човекови права туку разбојништво, што би рекле Германците: бандитизам. Тоа не почна во Танушевци, почна многу порано. Десет години по градовите албанските бандити фрлаа бомби. Десет години не нагазуваа бегалци и мировни сили. Педесет години Албанците се вгнездуваа во Македонија. Педесет години печалеа низ Европа и се враќаа со оружје. Педесет години Македонците работев, градеа создаваа фондови. Сето тоа го изеде албанската социјала. Се лечеа, се хранеа, се школуваа на туѓ грб. И сега е исто. Не плаќаат даноци, ни комуналии, ни вода, ни струја а на сето згора крадеа по куќи и продавници. Потрошија се и ги оставија Македонците без работа, без лечење, без социјала да стареат и да умираат.

Албанското малцинство педесет години го исполнуваше процентот во власта. Министер што краде струја. Амбасадор што дели пасоши на сите Албанци како да се од Македонија. Политичари што крадат коли, тенкови, топови од државата. Население што ги сечи шумите и прави бункери за оружје. Се крадат цели стада и населби. Министер што ги ослободува криминалците. Го потрошија буџетот што не го создале,

Внесоа корупција и мафија. Сето тоа под команда на Али Ахмети што ни кажа што ќе ни се случи преку интернет, а потоа, чопоративно придружуван од Шипковица слезе во Реница во Тетово, па во Скопје, возејќи се во возило украдено од Владата.

Не, војната не почна во Танушевци. Многу порано, албанските новинари и издавачи побараа 23 проценти од буџетот и ако внесуваат само еден посто. Под закана веќе се остваруваа.

Како министрите се ротираа во тие ресори ги остваруваат сите желби на Албанците. Сега пукаат по македонските болници, школи и универзитети. Што да прават сироти, друго и ништо не знаат, ги обучувале во грабање на туѓото. Ја грабаат Македонија од Македонците.

КОРИСТЕНА ЛИТЕРАТУРА

- "Политика" - Аристотел
- "Поетика" - Аристотел
- "Кога сонцето беше бог" - З. Косидовски
- "Славни антички ликови" - Плутарх
- "Илијада" - Хомер
- Дневна штампа и лични мислења
- Ристо Поповски

Го наведувам како главен извор на сите мои пишувања и неговата книга "Александар Македонски - Македонизам" - П. Костурска, Р. Поповски. Ристо Поповски, Македонецот, Човекот, Космополитот, со неисцрпна сила, од Германија, работи, советува, донира, мисли и живее со цел да го обезбеди вистинското место на Македонија во светската историја и култура. Ристо Поповски е најтврдиот пробен камен, дијамантот, за утврдување на Македонизмот. И не е сам. Има Македонци и уште многу ќе ги има и уште многу ќе пишуваат и уште многу ќе соработуваат, и уште многу ќе му заблагодаруваат, како што правам и јас. Продолжуваме да истражуваме и да пишуваме за Македонија.

БЕЛЕШКА ЗА АВТОРОТ

Ангелина Маркус (Шуплиновска) родена во с.Тополчани 1932 година. Средно образование завршила во Прилеп, а Филозовски факултет во Скопје. Работниот век го поминала како професор по филозофија.

Од 1990 година е по пензија. Тогаш почнуваат нејзините истражувања за древните вредности од Македонија со критички осврт врз целата користена литература. Настапува на повеќе трибини низ градовите во Македонија. Често се јавува со свои осврти во македонското радио и телевизија. Пишува рецензии, промовира книги и објавува статии со иста тематика во печатот. До сега има издадено две книги "По трагите на славните Македонци" - 1998 година и "Македонски древни вредности" - 2001 година, "Појми за македонските цареви"-2003 година, "Македонски древни вредности II"-2003 година.

СОДРЖИНА

ПРЕДГОВОР	3
МАКЕДОНСКИОТ ОД ПО МАКИТЕ.....	4
БОМБАРДИЊЕТО ОД НАТО 1999 Г.	
БЕЛОСВЕТСКИ "ГОСТИ" ЗА ОГРАБУВАЊЕ.....	6
ГО НЕМА ПИКАСО ДА ЈА НАСЛИКА ГЕРНИКА.....	11
БРОЈ НА РАКА И ЕДЕН КОМПИР ЗА ПАТ ДО АУШВИЦ.....	15
ТУИТЕ ВОЈНИ ПОГУБНИ ЗА МАКЕДОНИЈА.....	18
ОЗРАЧУВАЊА ВО РЕГИОНОТ.....	21
Војната на Косово Ке ја разболи и Европа	24
ДАЛИ МАКЕДОНИЈА Е ВО ВОЈНА?.....	26
КУЛТУРАТА, ВОЈНИТЕ И АРХОЕЛОГИЈАТА	
МАКЕДОНЦИТЕ ВО ЦЕНТАР НА ЗБИДНУВАЊАТА	
НИЗ ИСТОРИЈАТА НА СВЕТОТ.....	30
МАКЕДОНЦИТЕ ВО СИТЕ ЗБИДНУВАЊА	34
МАКЕДОНЦИТЕ ВО СИТЕ ЗБИДНУВАЊА	
НА ГРАДЕЊЕ И РАЗОРУВАЊЕ	38
ПАТ ПО МАКЕДОНСКИТЕ ЗЕМЈИ	
ВО СОСЕДНИТЕ ДРЖАВИ КУЛТУРА	
НА ПОКЛОНЕНИЕ КАЈ НАРОДОТ НА ЈАНЕ САНДАНСКИ	42
ПАТУВАМЕ НИЗ ГОЛОБРДО	46
ПАТУВАЊЕ ОД МАКЕДОНИЈА ВО МАКЕДОНИЈА	
ДО МЕТЕОРИ	50
КУЛТУРА, ТЕАТАР, КРИТИКИ НА КНИГИ	
ДРАМИ - ДЕНОНОСИИ ОД ТИХОМИР СТОЈАНОВСКИ.....	53
ПОСЕБНОСТА НА ТЕАТАРОТ "СКРБ И УТЕХА".....	56

МАКЕДОНИЈА НА МАКЕДОНЦИТЕ

МАКЕДОНСКОТО ГОРКО ПАТЕШЕСТВИЕ.....	59
СКРШЕНОТО КОПЈЕ НА ПСЕВДОНИМОТ.....	62
"МАКЕДОНИЈА", КНИГА НА СИМЕ ПАИДОВСКИ.....	65
ПРЕДГОВОР ЗА КНИГАТА "ТОВОРНИ ВЕЖБИ"	
ОД СИМЕ ПАНДОВСКИ.....	67
НАПРАВИ ДОБРО, ЖИВЕЈ ДОБРО, ПИШУВАЈ ДОБРО ЗА МАКЕДОНИЈА.....	69
ИДЕОЛОШКА БОРБА НА ДАВИД И ГОЛИЈАТ.....	71
ВО ЧЕСТ НА ХРИСТИЈАНСКИОТ	
МАКЕДОНСКИ ПРАЗНИК СВЕТИ КОНСТАНТИН И ЕЛЕНА.....	73
V РЕЗИМЕ	
ВОЈНАТА ВО МАКЕДОНИЈА ОД 2001 ГОДИНА.....	75
СИМБИОЗА	77
ПРОЦЕНКА НА ПИШУВАЊЕТО	80
КОРИСТЕНА ЛИТЕРАТУРА	
БЕЛЕШКА ЗА АВТОРОТ.....	85
СОДРЖИНА	86

АНГЕЛИНА
МАРКУС

По темите
и славите
македонци

МАКЕДОНСТВО
ВО
КОЛОКУТИТ

Наша во срето

Ангелина Маркус

МАКЕДОНСКИ
ДРЕВНИ
ВРЕДНОСТИ

АНГЕЛИНА МАРКУС

ПОЕМИ ЗА
МАКЕДОНСКИТЕ
ЦАРЕВИ

АНГЕЛИНА МАРКУС

МАКЕДОНСКИ
ДРЕВНИ
ВРЕДНОСТИ II